
Helyi Esélyegyenlőségi Program

2018-2023

Készült: 2018. szeptember - november hó

Hosszúhetény Községi Önkormányzat

Tartalom

Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	9
2. Stratégiai környezet bemutatása	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	11
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	29
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	46
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	51
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	57
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és non-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	60
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	60
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	62
1. A HEP IT részletei	62
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	62
A beavatkozások megvalósítói	62
Jövőképünk	63
Az intézkedési területek részletes kifejtése	63
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	68
3. Megvalósítás.....	73
A megvalósítás előkészítése.....	73
A megvalósítás folyamata	73
Monitoring és visszacsatolás	75
Nyilvánosság	75
Érvényesülés, módosítás	76
4. Elfogadás módja és dátuma	77

Hosszúhetény hagyományosan földművelő falu volt, a földművelés azonban napjainkra már meglehetősen visszaszorult. A mecseki szénbányászat „virágkorában” sokan a bányákban kerestek és találtak munkalehetőséget. Egy 1939-es felmérés szerint a lakosság 1/3-a volt bányász.

Hosszúhetényben már a XX. század elején megjelent a falusi turizmus. Az 1945 utáni időszakot követően a 90-es években ismét fellendült a falusi vendégfogadás. Napjainkban már közel harminc család foglalkozik falusi vendégfogadással, meglehetősen magas színvonalon.

Hosszúhetényt hagyományosan jómódú, a rászorulóival törődő településként tartották és tartják számon ma is.

A XXI. század települését illetően a folyamatosnak mondható népességnövekedés részben a teljes körű infrastruktúrájának, részben a városok (Komló, Pécs, Pécsvárad) közelségének tudható be.

Az oktatási infrastruktúrához kapcsolódó alapszolgáltatások könnyen elérhetők a községben. A helyi önkormányzat több intézményt működtet. Egy német nemzetiségi napközi otthonos óvodát, egy általános iskolát és a Polgármesteri Hivatalt. Az általános iskolában nem kötelező feladatként alapfokú művészetoktatás is folyik.

Az egészségügyi alapszolgáltatások is teljes körűek. Két háziorvos és egy gyermekorvos, valamint egy fogszakorvos praktizál Hosszúhetényben. Az orvosokon kívül a gyermekek egészségügyi ellátását két védőnő is segíti. Az egészségügyi ellátás színvonalát emeli az, hogy magánvállalkozás keretében egy gyógyszerár is működik.

A településen jelentős és eredményes sport tevékenység folyik. A tömeg és a versenysport jelentőségét a helyi önkormányzat is felismerte. Az egyesületet éves szinten több millió forinttal támogatja.

A település nemzetiségi összetételét tekintve két nagyobb csoport van jelen. A német lakosság, illetve a 6-8% körüli roma lakosság. A nemzetiségek szerepet kapnak a hagyomány és a nyelvőrző jelleggel az óvodai és az általános iskolai nevelésben is.

Hosszúhetény belterületi lakóingatlanai vezetékes vízzel, szennyvízcsatornával, villanyal ellátottak. Ez alól kivétel Kisújbánya, Püspökszentlászló és Szőlőhegy, valamint a Hársas utca. Ezekben villany és kiépített út található csak. A lakók ásott vagy fúrt kutakból nyerik a vizet. A szennyvíz elhelyezés általában zárt tárolókban történik.

Az intézményes szemétszállítás több évtizede megoldott a központi részekben. A külterületi lakott területeken ún. gyűjtőszigetek kerültek kialakításra. Új szolgáltatás 2015-től a szelektív hulladékgyűjtés.

Hosszúhetény közúton jól megközelíthető, az autóbusz közlekedés jó, a járatsűrűség kielégíti a lakossági igényeket. A jó közlekedési feltételeknek tudható be az, hogy az ingázók száma viszonylag magas. Sajnos ennek egy másik negatív oka az, hogy az utóbbi 4-5 évben megszűnt több helyi vállalkozás.

A település fejlődését mutatja az is, hogy a lakónépesség növekszik. Hosszúhetény községben a népvándorlás nem számottevő. A beköltözők többsége a község jó infrastrukturális adottságai és természeti értékeiért választja lakóhelyéül Hosszúhetényt.

a) A lakónépesség számának alakulása:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	3464	bázis év
2013	3414	98,6%
2014	3359	98,4%
2015	3360	100,0%
2016	3351	99,7%
2017	3368	100,5%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Hosszúhetény község lakónépességének számát vizsgálva megállapítható, hogy a 2012-2017 időszakban enyhén csökkenő trendet mutat a 2012 bázis évhez viszonyítva.

Összességében viszont elmondható, hogy a lakónépesség számának ingadozása nem jelentős.

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Hosszúhetény Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Hosszúhetény község jelenleg Baranya megye és a Pécsi Járás legnagyobb lélekszámú községi státuszban lévő települése. Hosszúhetény a rendszerváltozás előtti időszakban is önálló településként működött.

Az állandó lakónépesség az időnkénti kisebb „megtorpanásoktól” eltekintve összességében folyamatosan növekedett, illetve növekszik. Közigazgatási területéhez tartozik a korábban önálló községként működő Kisújbanya és Püspökszentlászló településrész is.

A község majd ezer éves múltja tekint vissza. A kiemelkedő és kedvező földrajzi adottságoknak köszönhetően Hosszúhetény község népessége nem elöregedő, nem korosztályhiányos.

A Mai Hosszúhetény már kőkorszakban is lakott volt. A falutól délnyugatra egy neolitikus pengét találtak.

A Csókakőn (domb) talált edények és szerszám alakú bronz leletek azt bizonyítják, hogy a község határában bronzkori telep volt. A késői vaskorból került elő egy csiszolt kővéső és egy barbár pénzérme. A rómaiak is megtelepedtek. Évtizedekkel ezelőtt a ma már nem működő strandfürdő ásásakor két aranypénz került elő Traianus idejéből. Jelentős római kori emlékeket találtak Csokoládépuszta környékén, a Somkerék dűlőben. (Római kori villa alapjai, sírok stb.) Jelentős csomópont volt a mai község határában. Csokoládé puszta szomszédságában találkozott a nagy forgalmú Aquincum-Sopianae hadiút, a fontos dunai átkelőhely Lugióból Sopianae felé tartó úttal.

A népvándorlás idején elnéptelenedett, a vidékre bajorok, majd főként szlávok telepedtek le.

István király 1009-ben megvetette a pécsi püspökség alapjait. Ezzel közel egyidejűleg a pécsváradi bencés apátság alapítása is megtörtént 1015-ben. A Vashegy (Zengő) környékének minden faluját az apátság szolgálatába rendelte a király. Hetényt először az apátság alapító levele említi, amely szerint már 998-ban az apátság birtoka volt.

A tatárjárás Baranya megyében is pusztított, de a hetényiek a közeli erdőkben, hegyekben menedéket találtak. A település Pécs 1543-ban bekövetkezett eleste után török fennhatóság alá került. A lakosság a sanyargatások elől ismét az erdőkbe menekült és talált menedéket.

A falu a középkorban megőrizte színtiszta magyarságát és katolikus vallását.

Az 1848-49-es szabadságharc idején Hosszúhetény a császáriak ellen vívott harc védőbástyája maradt, még a szabadságharc vérbe fojtását követően is.

Az I. világháborúban a községnek 30 hősi halottja és 21 eltűntje volt. A II. világháború áldozatainak száma 48 volt.

A falu színpompás népviselettel, sajátos népdal, néptánc és tájszókincssel bír. Baranya más településeihez hasonlóan az őslakosok neve tüke, a betelepülteké „gyüttment”.

A hagyományos magyar és német tánc kultúrát a nagy múltú Hosszúhetényi Népi Együttes ápolja.

A helyi illetve helyben alkotó művészek csoportja a Hetényi Hetek. Szobrászok, grafikusok alkotják a művészcsoportot. Bocz Gyula szobrászművész a Hetény vezér szobor alkotója már nem él.

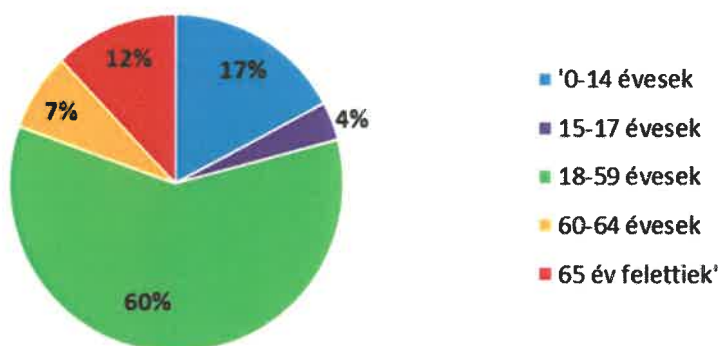
A falu neve / Heten/ a létszámnévnek lehet a származéka. Egy másik feltevés szerint a törzsnévszerű szétszortságban jelentkező Hetény helynevek valamilyen népcsoporthoz kapcsolódnak.

Egy másik lehetséges változat, hogy személynévi eredetű, azonos a magyar Hetény névvel.

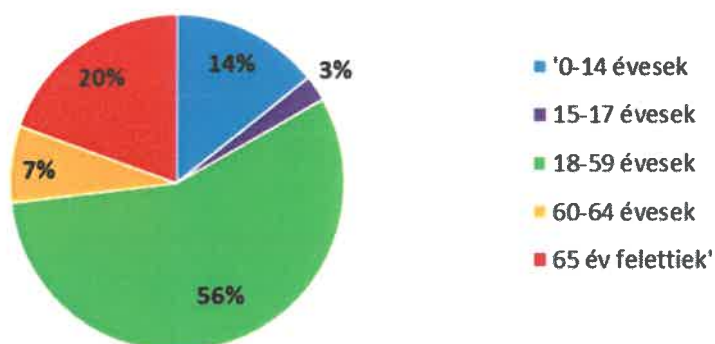
A község lakosai szerint a helység nevét Hetény vezérről kapta, akinek itt birtoka volt.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Öregedési index:

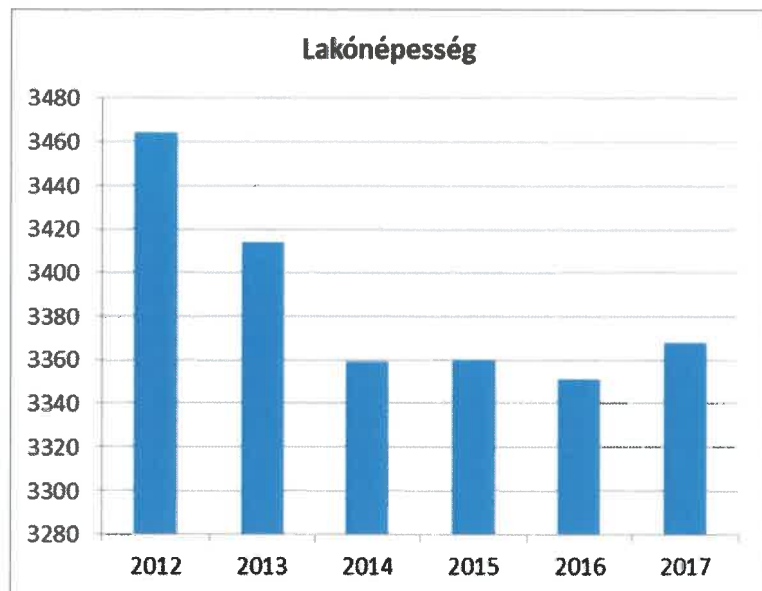
A település öregedési indexét tekintve, a 2001-es népszámlálás adataihoz viszonyítva kedvező tendencia tapasztalható.

A 2012 évi index 2017-re 100,74 %-ra csökkent. Az adatok szerint a 65 év feletti állandó lakosok száma csak nem megegyezik

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	526	500	105,20%
2013	539	503	107,16%
2014	543	496	109,48%
2015	531	509	104,32%
2016	536	533	100,56%
2017	546	542	100,74%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

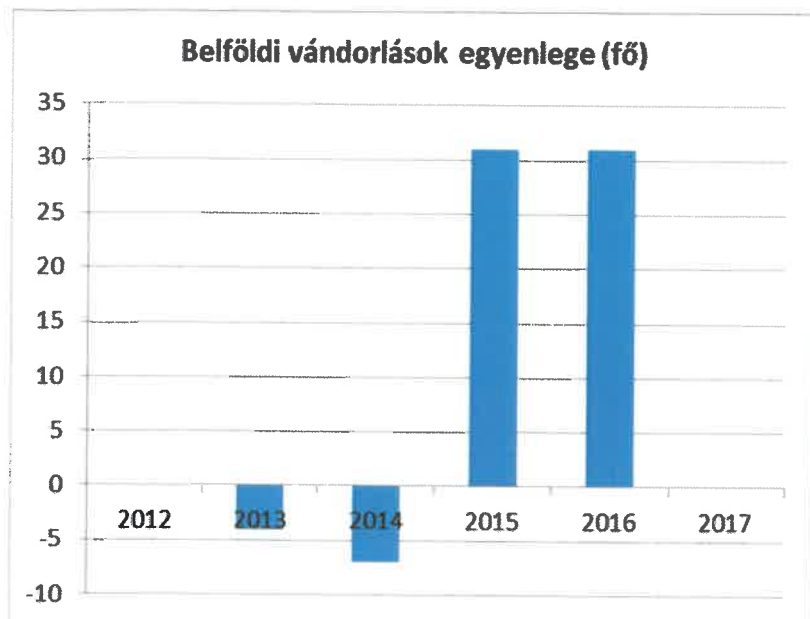
Állandó népesség korosztályonkénti megoszlása

Az állandó népesség alakulását tekintve a korösszetétel arány jónak mondható, mivel a 60 év feletti állandó lakosok aránya 15,1%. Az aktív korú állandó lakosok aránya pedig 23,19%. A 0-18 éves korosztály aránya pedig 18,72%.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	1 693	1 708	3 401	49,78%	50,22%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)	NA	NA	92	NA	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	290	243	533	8,53%	7,14%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	62	42	104	1,82%	1,23%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	1 011	964	1 975	29,73%	28,34%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	127	126	253	3,73%	3,70%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	203	333	536	5,97%	9,79%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

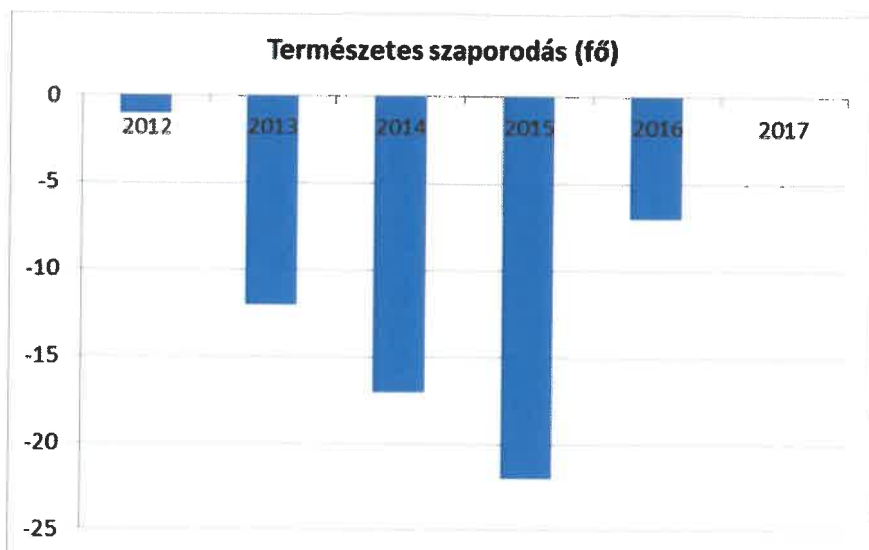
Természetes szaporodás:

A 2012-2016 évi élve születések és halálozások számát vizsgálva megállapítható, hogy a 2015 évi mélypontot követően lassú javulás folyamata figyelhető meg.

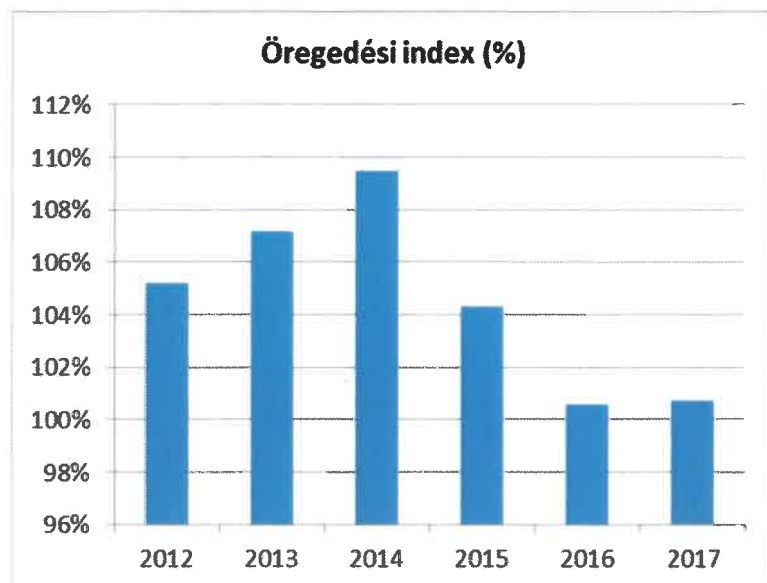
5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2012	28	29	-1
2013	26	38	-12
2014	20	37	-17
2015	25	47	-22
2016	27	34	-7
2017	NA	NA	

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Belföldi vándorlások:

A települési bevándorlások és elvándorlások számát tekintve 2011-ben jelentős negatív egyenleg volt, az elvándorlások száma növekedett.

2012-től lassú javulás tapasztalható. Az elvándorlások fő oka véleményünk szerint továbbra is a vidéken tapasztalható gazdasági romlás. Ennek tudható be, hogy Hosszúhetény is azon települések közé tartozik, amelyekből az utóbbi 2-3 évben egyre több munkaképes korú költözik el, elsősorban külföldre a jobb munkalehetőség és megélhetés reményében.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	77	77	0	
2013	69	73	-4	-1,2
2014	83	90	-7	-2,08
2015	98	67	31	9,2
2016	129	98	31	9,11
2017	NA	NA	NA	NA

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
  - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
  - a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
  - a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
  - a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
  - az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
  - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
  - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

A programhoz, illetve annak tartalmához kapcsolhatók az EU-s illetve nemzeti stratégiák is. Ennek megfelelően figyelembe vettük az EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia, a Nemzeti Stratégia valamint a Roma Integráció Évtizede Program ajánlásait is.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Hosszúhetény Községi Önkormányzat Képviselő-testülete első alkalommal 2008. decemberében fogadta el a helyi esélyegyenlőségi programját. A helyi képviselő-testület a helyi szociális rendeletében is meghatározza az alapvető szabályokat az önkormányzati ellátások igénybevételéről. E rendelet gyakorlatilag valamennyi célcsoportot érinti. Ugyancsak szabályozásra került az alapfokú művészetoktatás igénybevétele. A helyi rendelet előírásai biztosítják azt, hogy a tehetséges, de hátrányos helyzetű gyerekek is igénybe vehessék az iskolai szolgáltatást. A fizetendő tandíj összege a tanuló rossz anyagi és szociális helyzetére való tekintettel csökkenthető. Az állami gondoskodásban nevelő szülőknél élő gyerekek teljes tandíjmentességet kaptak.

A mélyszegénységben élő és roma bérlők az alacsony komfortfokozatú és gyenge műszaki állagú önkormányzati bérházak bérleti díjából 15%-os kedvezményt kaphatnak. Az önkormányzat helyi rendeletben szabályozta a közművelődési tevékenység feltételeit. Ennek célja, hogy a település polgárainak jogot biztosítson a közművelődési intézmények szolgáltatásainak igénybevételére, műveltségük, készségeik gyarapítására. A rendelet kimondja, hogy a benne meghatározott jogok minden személyt nemre, korra, vallásra vagy nemzeti-társadalmi hovatartozásra való tekintet nélkül megilletik. A gyermekvédelem helyi szabályainak megalkotásával a képviselő-testület biztosítja a gyermekek támogatását, a napközbeni ellátását óvodai és iskolai napközis foglalkozás keretében. Ezenkívül a gyermekjóléti szolgálat társulási formában történő működtetéséről is gondoskodik. A 2009-ben megkezdődő és az országunkat is kedvezőtlenül érintő gazdasági recesszió (válság) következtében a településen is felgyorsult a lakosság egy részének elszegényedése, illetve eladósodása.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A helyi önkormányzat képviselő-testülete a 2014-2019. évi választási ciklusra is elkészítette az önkormányzat gazdasági programját. A képviselő-testület ezen kívül minden év november 30-ig elfogadta a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót is.

A gazdasági programban helyett kaptak a kiemelt csoportokat érintő fejlesztések is. Így többek között az önkormányzati intézmények teljes körű akadálymentesítése, a még meglévő szegregátum megszüntetése.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi programban felvázolt problémák megoldásába térségi, illetve társulási kapcsolódások jöhetnek számításba. A munkanélküliek és aktív korúak foglalkoztatásában és képzésében a Baranya Megyei Kormányhivatal Pécsi Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége, mint együttműködő partner bevonható. A gyermekek, a mélyszegénységben élők, valamint a romák helyi problémáinak megoldásában az esélyegyenlőség terén való együttműködésben a Komlói Kistérségi Önkormányzati Társulás Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatának munkatársai lehetnek az együttműködő partnerek.

Értékeink, küldetésünk

A program készítésével átfogó képet kaphatunk településünkéről. A pályázati feltételek és a célcsoportok esélyegyenlőségének biztosítása és a konkrét teendők megfogalmazása, az érintett célcsoportok, illetve azok képviselőinek bevonásával. Hosszú távú elképzeléseink szerint a településen biztosítani kell a legmagasabb életminőséget, élhető és vonzó települési környezet kiépítését kell célul tűzni.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Hosszúhetény település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

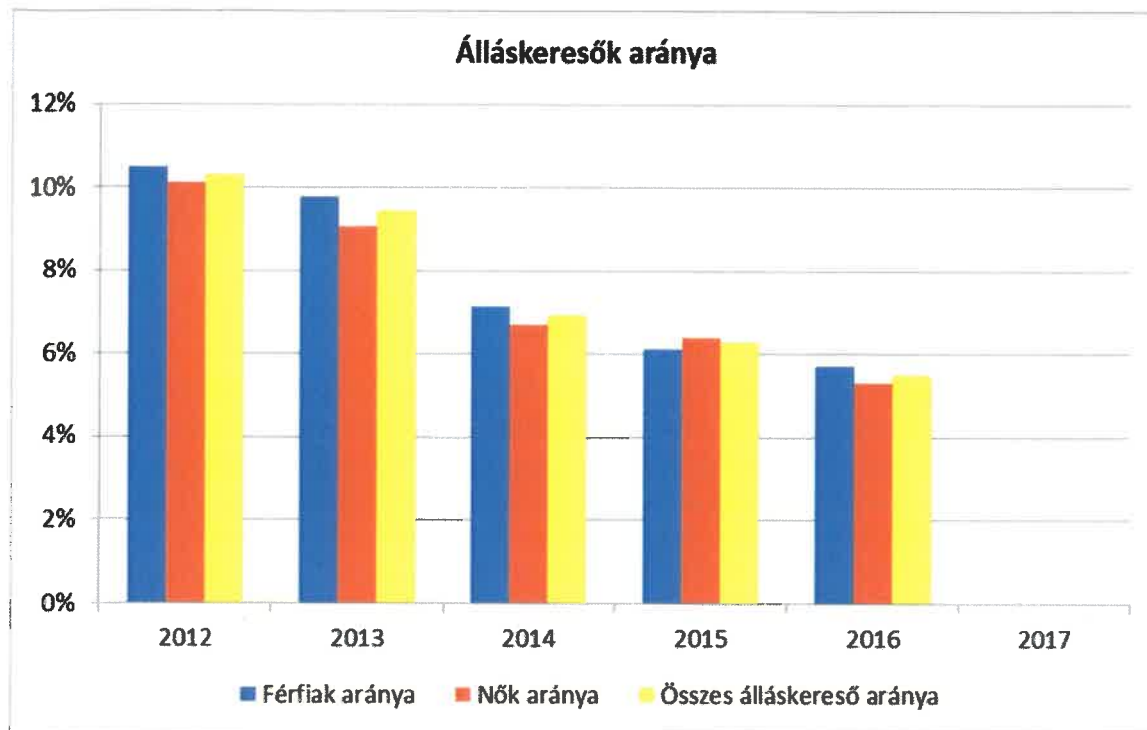
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebtv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		244	221	161	146	128	82
20 év alatti (TS 1002)	Fő	2,5	2,25	2	3,25	1,25	1,75
	%	1,0%	1,0%	1,2%	2,2%	1,0%	2,1%
20-24 év (TS 1003)	Fő	32	30,75	19	16,75	16,75	9,75
	%	5,0%	13,9%	11,8%	11,5%	13,1%	11,9%
25-29 év (TS 1004)	Fő	34,5	28,5	22	19	14	6
	%	14,2%	12,9%	13,7%	13,0%	11,0%	7,3%
30-34 év (TS 1005)	Fő	28,5	23,5	18,75	21	18	8,5
	%	11,7%	10,6%	11,7%	14,4%	14,1%	10,3%
35-39 év (TS 1006)	Fő	29,25	28,25	18,5	12	14,5	10,25
	%	12,0%	12,8%	11,5%	8,2%	11,4%	12,5%
40-44 év (TS 1007)	Fő	28	28,75	22,75	16,75	12	7,75
	%	11,5%	13,0%	14,2%	11,5%	9,4%	9,4%
45-49 év (TS 1008)	Fő	27,5	19,75	13,75	13,5	11	6,25
	%	11,3%	8,9%	8,6%	9,3%	8,6%	7,6%
50-54 év (TS 1009)	Fő	29,75	24,5	13,25	13,25	12,25	8,25
	%	75,0%	11,1%	8,3%	9,1%	9,6%	10,0%
55-59 év (TS 1010)	Fő	31	29,5	21,25	19,75	14,75	8
	%	12,7%	13,3%	13,2%	13,6%	11,6%	9,7%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	0,5	5,5	9,25	10,5	13	15,75
	%	0,2%	2,5%	5,8%	7,2%	10,2%	19,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása:

Az esélyegyenlőségi programhoz széleskörű adatgyűjtést folytattunk le. A helyi adatok többségét az intézmények, (iskola, óvoda), valamint a Polgármesteri Hivatal szolgáltatta. Ugyancsak fontos és széleskörű adatbázist biztosított munkánk során a TEIR.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége:

Hosszúhetény községben a mélyszegénységben élők számát csak becsülni lehet. Tény, hogy az elmúlt évtizedekben, még a rendszerváltoztatás előtti időszakban Hosszúhetény az ún. „módosabb település” kategóriába tartozott. Ez elsősorban a Komlón működő bányáknak volt köszönhető, mivel a munkaképes korosztály többsége ott talált munkalehetőségét. Ezenkívül egy – a helyi adottságokhoz viszonyítva – jól gazdálkodó mezőgazdasági termelőszövetkezetben is sokan találtak munkahelyet. A Szőlőhegyen pedig szép számmal műveltek szőlőt.

A rendszerváltoztatást követően a bányák bezárásával megnőtt a munkanélküliek száma. Ezzel párhuzamosan a sokaknak munkát biztosító pécsi cégek, gyárak is sorra bezártak. Ez talán általánosnak még nem mondható, de egy bizonyos népességnél elszegényedési folyamatot is elindított. Megnőtt a városokból kiköltözők száma, akik elsősorban a Szőlőhegyen vásároltak lakható prэшázát, hétvégi házat. A mélyszegénységet tekintve nem mondható, hogy kizárólag csak a roma lakosságot érinti. Napjainkban e probléma veszélyezteti a 3 vagy több gyermekes családokat, a gyermekeiket egyedül nevelő anyát vagy apát is.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet:

A jövedelmi és vagyoni viszonyokat tekintve megállapítható, hogy az utóbbi 5-10 évben a településen is tapasztalható a legalacsonyabb és legmagasabb jövedelműek közötti „szakadék” mélyülése.

Az aktív korú lakosság átlagjövedelme a településen nem haladja meg az országos átlagot.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

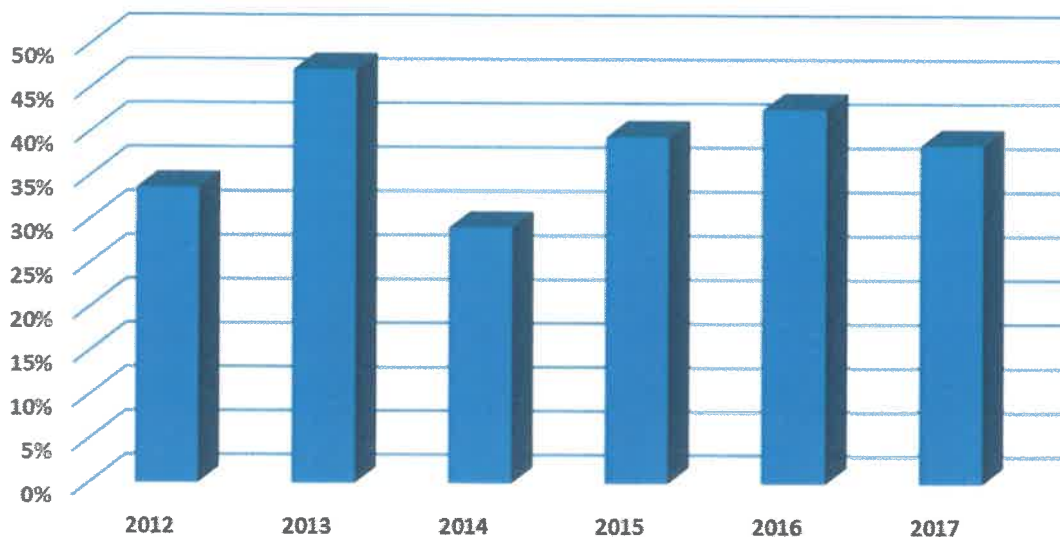
Településünkön a munkanélküliek száma a gyűjtött adatokat tekintve csökkenő tendenciát mutat. A 2012 évi munkanélküliségi ráta közel 50 %-ot csökkent 2016 évre. A férfiakat és nőket tekintve a ráta %-a női munkavállalók esetében kismértékben jobb a férfiakénál. A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma viszont közel a duplájára emelkedett. Ennek okai egyelőre nem ismertek. A tartósan regisztrált munkanélküliek száma lényegében 2012 évhez viszonyítva nem változott.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

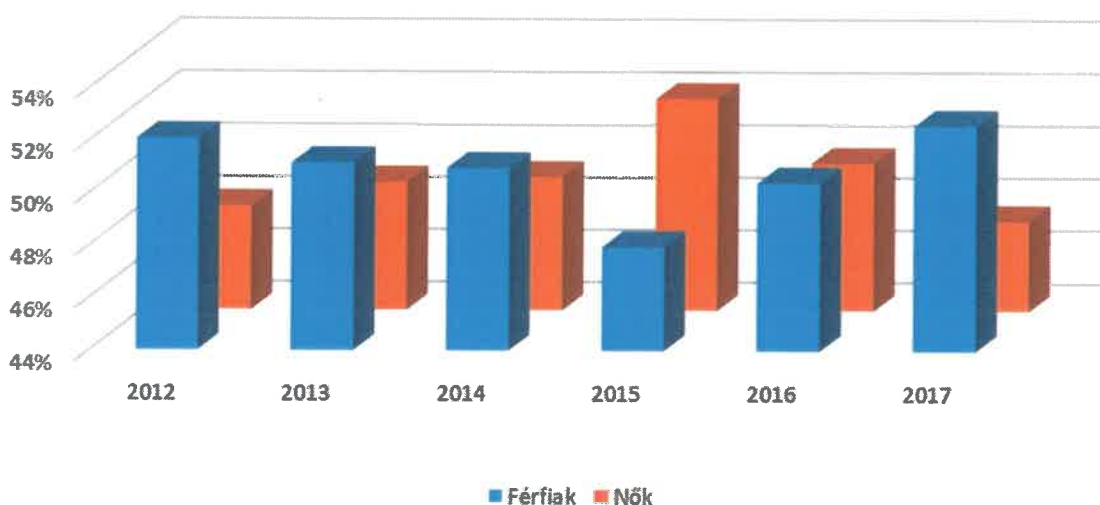
Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	1209	1159	2 368	126,75	10,5%	117,25	10,1%	244	10,3%
2013	1158	1188	2 346	113,25	9,8%	107,75	9,1%	221	9,4%
2014	1141	1180	2 321	81,5	7,1%	79	6,7%	161	6,9%
2015	1143	1185	2 328	70	6,1%	75,75	6,4%	146	6,3%
2016	1132	1200	2 332	64,5	5,7%	63,75	5,3%	128	5,5%
2017	NA	NA		50,5		46,2		97	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya

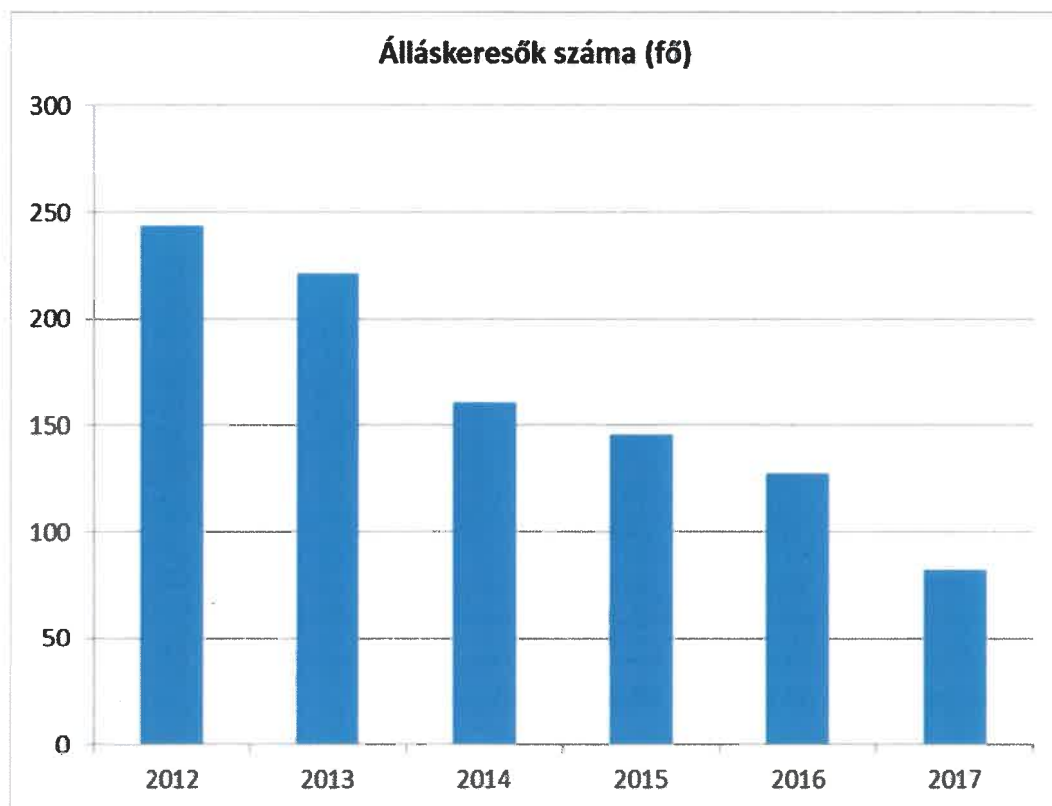
Férfiak és nők aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	NA	NA	NA	NA		NA		NA	
2013	NA	NA	16	NA		NA		20	125,0%
2014	NA	NA	19	NA		NA		19	100,0%
2015	NA	NA	16	NA		NA		15	93,8%
2016	NA	NA	19	NA		NA		19	100,0%
2017	NA	NA	NA	NA		NA		7	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	33,61	127	117	244	52,0%	48,0%
2013	47,06	113	108	221	51,1%	48,9%
2014	29,11	82	79	161	50,9%	49,1%
2015	39,45	70	76	146	47,9%	52,1%
2016	42,6	65	64	129	50,4%	49,6%
2017	38,5	51	46	97	52,6%	47,4%

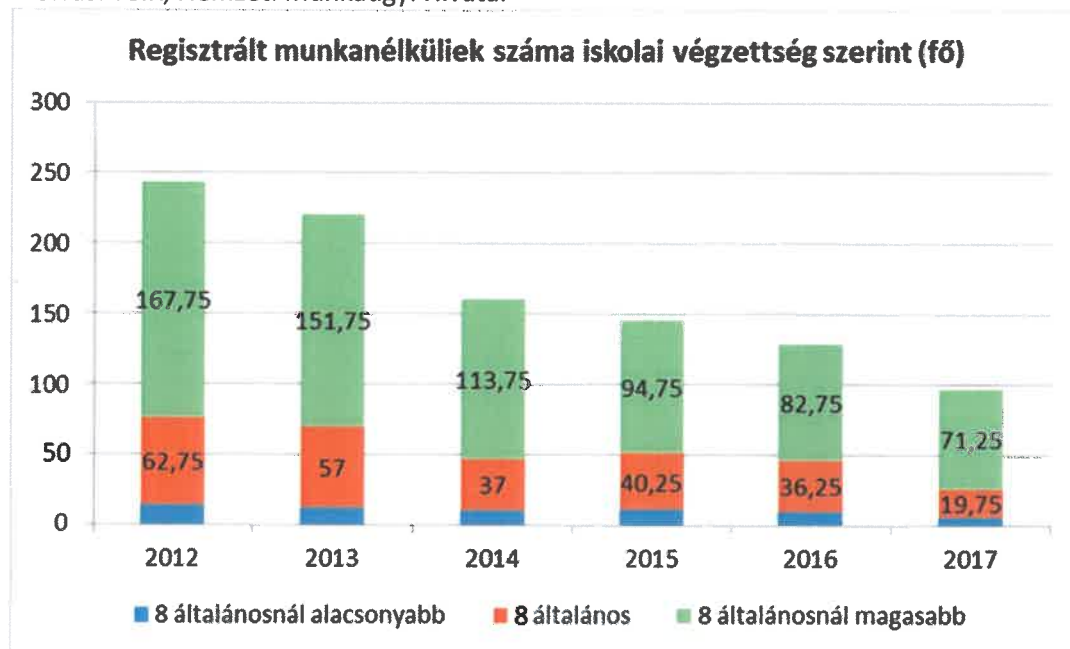
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	244	13,5	5,5%	62,75	25,7%	167,75	68,8%
2013	221	12,25	5,70%	57	25,8%	151,75	68,7%
2014	161	9,75	6,1%	37	23,1%	113,75	70,9%
2015	146	10,75	7,4%	40,25	27,6%	94,75	65,0%
2016	128	9,25	7,2%	36,25	28,3%	82,75	64,5%
2017	97	6	5,9%	19,75	20,4%	71,25	73,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás:

A közfoglalkoztatás első számú „címzettje” a helyi önkormányzat. Az országban is érződő gazdasági válság miatt megnőtt az önkormányzati ellátottak / foglalkoztatást helyettesítő támogatás) és foglalkoztatottak száma. A foglalkoztatási programokban az önkormányzat minden évben növekvő számban alkalmazta az aktív korúakat. A programokkal kapcsolatban a tapasztalat az, hogy jellegükénél fogva elsősorban a munkanélküli férfiakat segíti. A „nőiesebb” munkákra nem szerveződik program. A nőket ezért általában csak köztisztasági feladatokra és parkgondozásra (fűnyírást kivéve) alkalmaztuk. Az alkalmazott létszám nemenkénti megoszlása is azt bizonyítja, hogy a nők eleve hátrányban vannak a férfi munkavállalókkal szemben. Az esélyegyenlőség szempontjából mindenképpen javítani kell a nemek arányán. A közmunka program másik problematikája, hogy egy-egy projekt nem biztosít értékteremtő munkát. A földutak karbantartása, fűkaszálás nem teremt maradandó értéket. Célszerű lenne, ha a közmunkákat járdaépítésre, burkolt árkok kiépítésére is kiírnák. Ezeket a munkákat már értékteremtőnek nevezhetjük. Pozitívum viszont az, hogy a vizsgált időszakban a közmunka program keretében foglalkoztatott romák száma több mint kétszeresére nőtt.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

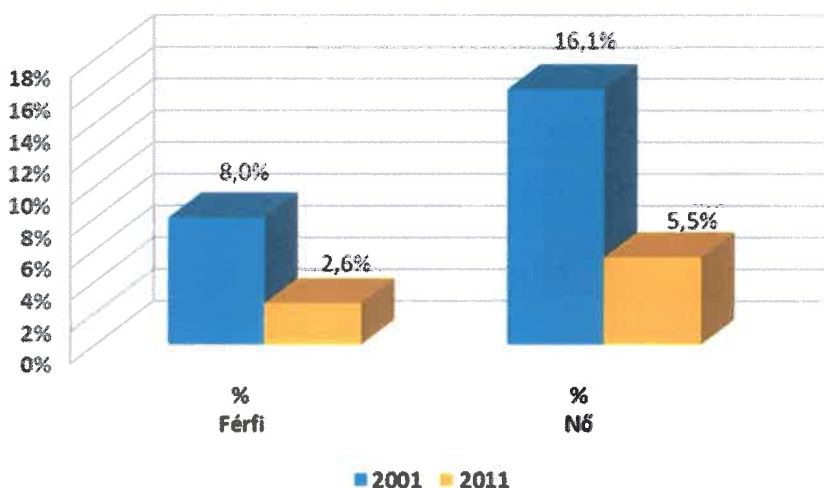
Az alacsony iskolai végzettségű / legfeljebb 8. ált. iskolai végzettség/ népesség helyzete jelenleg a legkilátástalanabb. Többségük számára helyben csak az önkormányzat közfoglalkoztatása marad. Kevés számban mezőgazdasági időnymunkát végeznek. Ez a foglalkoztatási forma azonban megélhetésüket nem biztosítja. Legtöbbjük ezért az önkormányzat segélyezésére szorul. Az önkormányzati segély keret azonban szűkös és így csak ideiglenes megoldást jelenthet számukra. A mélyszegénységben élők jelentős részét ez a réteg alkotja.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	92,0%	83,9%	8,0%	16,1%
2011	97,4%	94,5%	2,6%	5,5%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2012	0	0	
2013	0	0	
2014	0	0	
2015	0	0	
2016	0	0	
2017	0	0	

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középiskolai tanulók száma a felnőttoktatásban (TS 3601)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2012	0	0		0		0		0
2013	0	0		0		0		0
2014	0	0		0		0		0
2015	0	0		0		0		0
2016	0	0		0		0		0
2017	0	0		0		0		0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzat a közmunka programok keretében a település elsőszámú foglalkoztatójává „lépett elő.”

Az aktív korú roma lakosság néhány kivételtől eltekintve a helyi önkormányzatnál, illetve intézményeinél talál munkát. A mélyszegénységben élők többsége is az önkormányzat alkalmazottja. Többen részt vesznek az ún. önkéntes munkában is. E foglalkoztatási formában együttműködő partner a Családsegítő-és Gyermekvédelmi Szolgálat.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetésről nincs információnk.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2013	79	NA	21	NA
2014	67	NA	25	NA
2015	50	NA	18	NA
2016	57	NA	21	NA
2017	55	NA	21	NA

Forrás: önkormányzati adatok

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)**

Hosszúhetény község területi –földrajzi elhelyezkedése kedvező, mivel területileg három várossal határos. A közlekedési feltételek- a vasútit kivéve- szintén jók. Pécs megyeszékhely 15-20 perc alatt megközelíthető. Ugyancsak közel van Komló városa is. A munkaképes népesség összetétele, illetve szakképzettsége a munkáltatók számára előnyös.

A község infrastruktúrája jó. A vállalkozások számára több terület adott, amelyeken beruházásokat lehetne indítani. Az önkormányzat által működtetett foglalkoztatási programok más munkáltató számára is adott.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük.**

Az alapfokú oktatási rendszerből, illetve a szakképzésből kikerülő fiatalok munkaerőpiacra történő bekerülését segítő helyi programok nincsenek. A korosztály egy részének az önkormányzat biztosít munkalehetőséget a közfoglalkoztatás keretében.

A 2011-ben befejeződött roma-telep felszámolási programban lehetőség nyílt 10 fő vakoló kőműves és 10 fő parkgondozó képzésére.

A fiatal munkanélküliek átképzése, illetve továbbképzése a Pécsi Munkaügyi Központon keresztül megoldott.

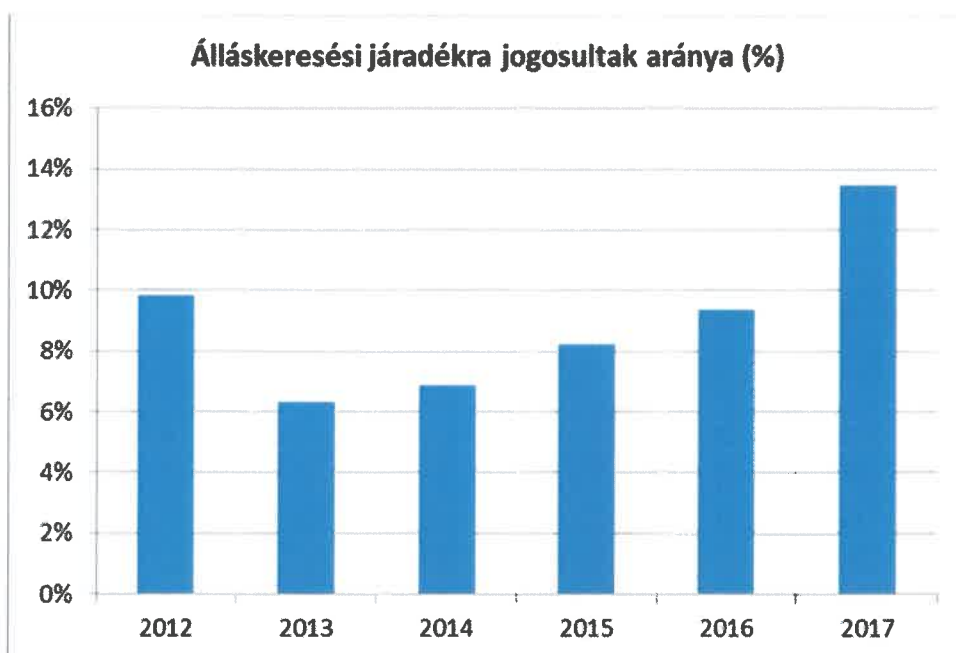
- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)**

A munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek helyben nem működnek. A felnőttképzés Komlón és Pécsen folyik, a munkát vállalók, illetve munkát keresők elsősorban e két városban jutnak a foglalkoztatási programokhoz. Az önkormányzat által helyben indított foglalkoztatási programok többségében a szakképzetlen vagy alacsonyabb iskolai végzettségűeknek biztosítanak lehetőséget a munkavégzéshez. Az illetékes munkaügyi központ nem tudott arról konkrét adatot szolgáltatni, hogy az általános iskolai felnőttoktatásban hányan vesznek, illetve vettek részt, mivel ilyen irányú képzéseket nem is szervez. A Pécsen, Komlón, illetve a környező városokban működő nagy számú középfokú intézmények sem adnak erről statisztikát.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresői járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	244	24	9,8%
2013	221	14	6,3%
2014	161	11	6,9%
2015	146	12	8,2%
2016	128	12	9,4%
2017	97	13	13,4%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	94		3,97%		0,00%
2013	99		4,22%	44	19,91%
2014	57		2,43%	54	33,64%
2015	61	9	2,60%	52	35,68%
2016	41	12	1,76%	37	28,85%
2017	29		#ÉRTÉK!	20	20,68%

A helyi önkormányzat az 1993. évi III. törvény, valamint a szociálisan rászoruló krízishelyzetbe került személyek önkormányzati támogatásáról szóló 1/2015 (III.20) alapján folyósítja a pénzügyi és természetbeni juttatásokat.

A számszaki adatokat áttekintve alanyi közgyógyellátásban részesültek száma 2015-ben 149 fő, 2016-ban 159 fő, 2017-ben 131 fő volt. Az un. normatív közgyógyellátásban részesültek száma 2015-ben 33 fő, 2016 és 2017-ben 36 fő volt.

Az ápolási díjban részesülők száma 2014-ben 17 fő, míg 2017-ben 19 fő.

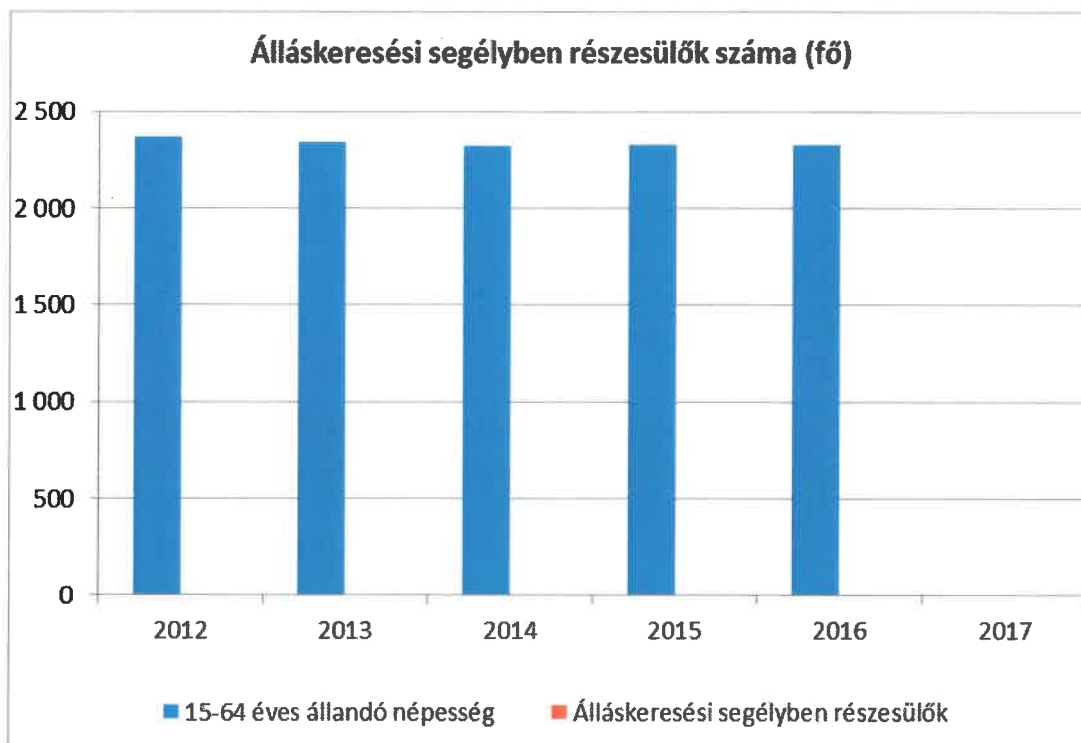
Az időskorúak járadékában 2013-ban és 2017-ben egy-egy fő részesült. Ez a lakónépességhez viszonyítva nem számottevő arány.

A 2012-2017-es időszakban az aktív korú ellátottak számát illetően folyamatos csökkenés tapasztalható.

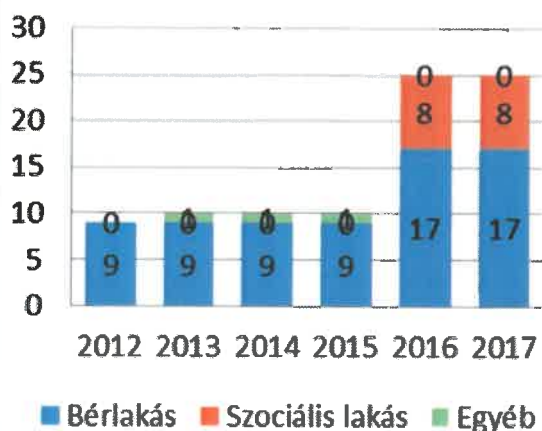
3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	2 368	2	0,1%
2013	2 346	2	0,1%
2014	2 321	4	0,2%
2015	2 328	4	0,2%
2016	2 332	4	0,2%
2017	NA	5	

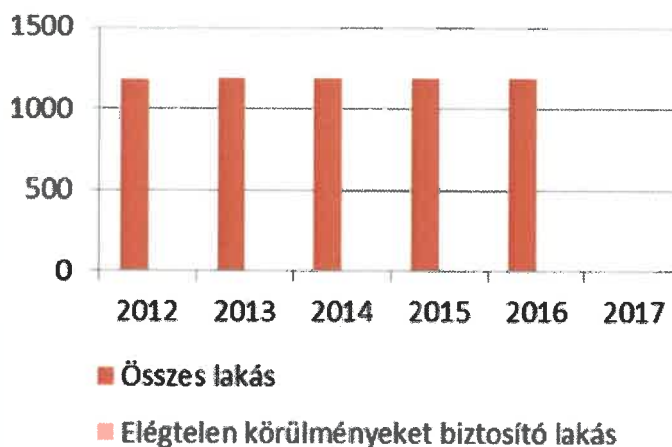
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

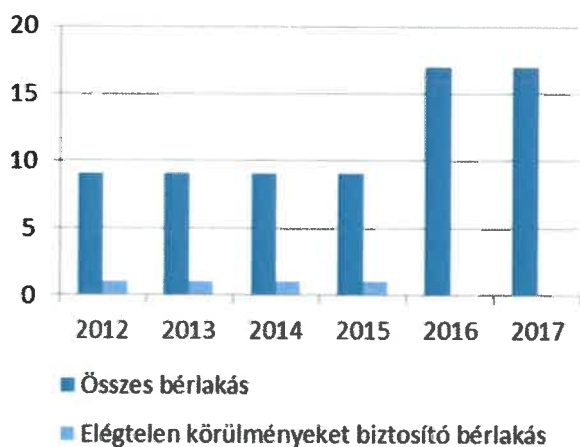
Lakásállomány megoszlása (db)

Összes lakásállomány (db)

Összes bérlakás (db)

a) bérlakás-állomány:

A településen lévő bérlakásokat kizárólag a helyi önkormányzat üzemelteti. Az elmúlt két évtizedben a képviselő-testület részéről általános gyakorlat volt, hogy a lakásokat a bérlő kérelmére értékesítette.

b) szociális lakhatás:

Nincs ilyen típusú lakhatású forma a településen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok:

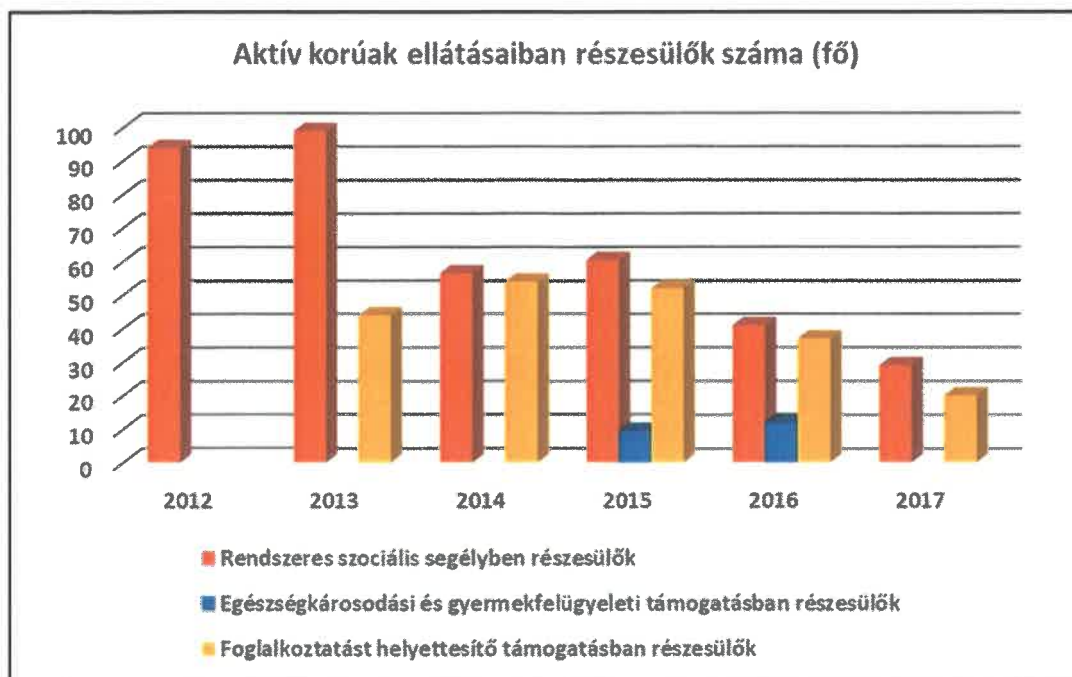
A nem lakás céljára szolgáló önkormányzati ingatlanok hasznosítása bérbeadás útján történik. Az ingatlanokban bolt, vendéglő működik.

d) lakhatást segítő támogatások

A helyi önkormányzat gyakorlatilag a rászoruló lakhatását az ún. lakásfenntartási illetve lakhatási támogatással tudja támogatni.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció:

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	1186	6	9	1	0	0	0	0
2013	1189	6	9	1	0	0	1	1
2014	1189	6	9	1	0	0	1	1
2015	1189	6	9	1	0	0	1	1
2016	1194	6	17	0	8	0	0	0
2017	NA	6	17	0	8	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Hosszúhetényben 2011-ig két szegregátum volt. A nagyobbik az ún. Fatelep, amelyen mindösszesen 36 fő roma személy élt. A „Telepeken és telepszerű lakókörnyezetben élők integrációjának támogatása” projekt keretében 8 család kapott összkomfortos családi házat. Öt család Hosszúhetényben 1 Komlón és 2 Pécsváradon telepedhetett le. A telep felszámoló projekt 5 éves ún. után követést ír elő a pályázónak. A családok beilleszkedése kisebb-nagyobb nehézségekkel ugyan, de az első években megtörtént. Sajnos az öt éves időszak lezárását követően egyik-másik családnál komoly életviteli és beilleszkedési problémák jelentkeztek. Ennek tudható be, hogy a Hármashegy u. 1 szám alatti szegregátum nem szűnt meg, sőt az ott lakók száma némileg emelkedett. A bérleményben jelenleg 1 kiskorú személy lakik.

- b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)**

A Hármashegy utcai családok között jelenleg komoly együttélési problémák jelentkeznek, bár egyfajta etnikumhoz tartoznak. A családokban általános gyakorlat, hogy rendszeres bejelentett munkahellyel nem rendelkeznek a családtagok. Többségük alkalmi munkavállaló illetve aktív korú ellátott.

A lakások félkomfortosak, illetve komfort nélküliek. A szegregátum a település központjától 1-1.5 km távolságra van. Ez a téli időszakban jelent problémát az ott lakóknak.

c.) A szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Hosszúhetényben egyelőre a Hármashegy utcain kívül újabb szegregációval veszélyeztetett terület nincs kialakulóban. A már említett szőlőhegyi kitelepülések nem járnak együtt a hátrányos elzárással, kirekesztéssel. Az ott élők egy része rendelkezik gépjárművel, így a közlekedése, illetve a községbe való bejutása megoldott. A Szőlőhegyen élők között kevesebb a HHH. státuszú gyermek. A családok anyagi helyzetét vizsgálva többségükről elmondható, hogy a belterületen élő családokhoz hasonló életszínvonalon élnek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés:

A település egészségügyi alapellátások terén jó helyzetben van. A felnőtt lakosságot két vállalkozó háziorvos látja el. Rajtuk kívül a községben működik egy házi gyermekorvos és egy fogszakorvos.

Az orvosi rendelők műszaki-technikai felszereltsége jó színvonalú. Az egészségügyi feladatok ellátásában a két orvosi körzet védőnői is tevékenyen részt vesznek.

A település egészségügyi alapellátások terén jó helyzetben van. A felnőtt lakosságot két vállalkozó háziorvos látja el. Rajtuk kívül a községben működik egy házi gyermekorvos (0-14 éves) és egy fogszakorvos.

Az orvosi rendelők és a védőnői tanácsadó műszaki-technikai felszereltsége jó színvonalú. Az egészségügyi alapellátás része a védőnői szolgálat – egy vegyes körzet (várandósok, 0-7 évesek, általános iskola tanulói) és egy területi ellátás (várandósok, 0-7 évesek), ide tartozik az óvoda védőnői ellátása is. Várandós anyák szakellátása Komlón történik.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

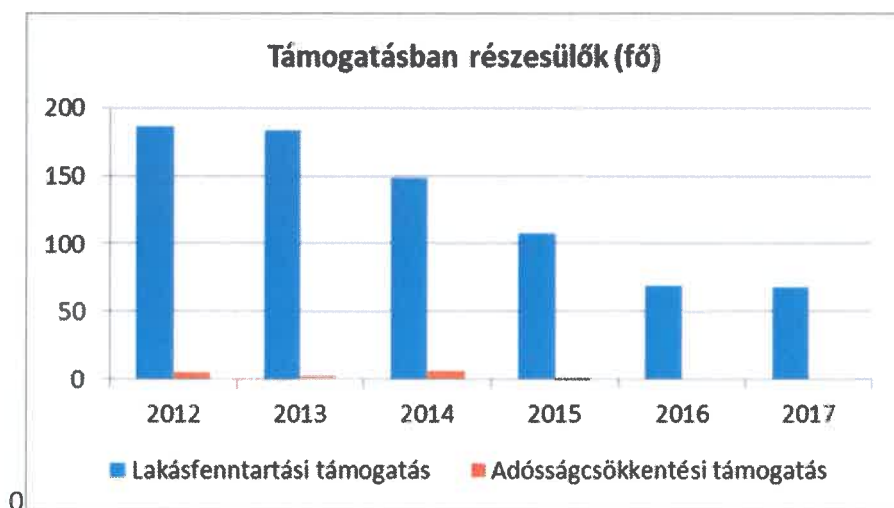
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	3	2	1
2013	3	2	1
2014	3	2	1
2015	3	2	1
2016	3	2	1
2017	3	2	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	186	5
2013	183	2
2014	148	6
2015	107	1
2016	69	0
2017	68	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fiatalok lakásépítését, illetve lakáshoz jutását már több éve nem támogatja az önkormányzat, a pénzügyi forrás hiánya miatt. Ezen tendenciát mindenképpen változtatni kell a jövőben. A tapasztalatok szerint ugyanis egyre több fiatal vásárol a településen üresen álló használt lakóingatlant. A fiatalok letelepedését és családalapítását az önkormányzati támogatás nagyban segítheti.

d) eladósodottság:

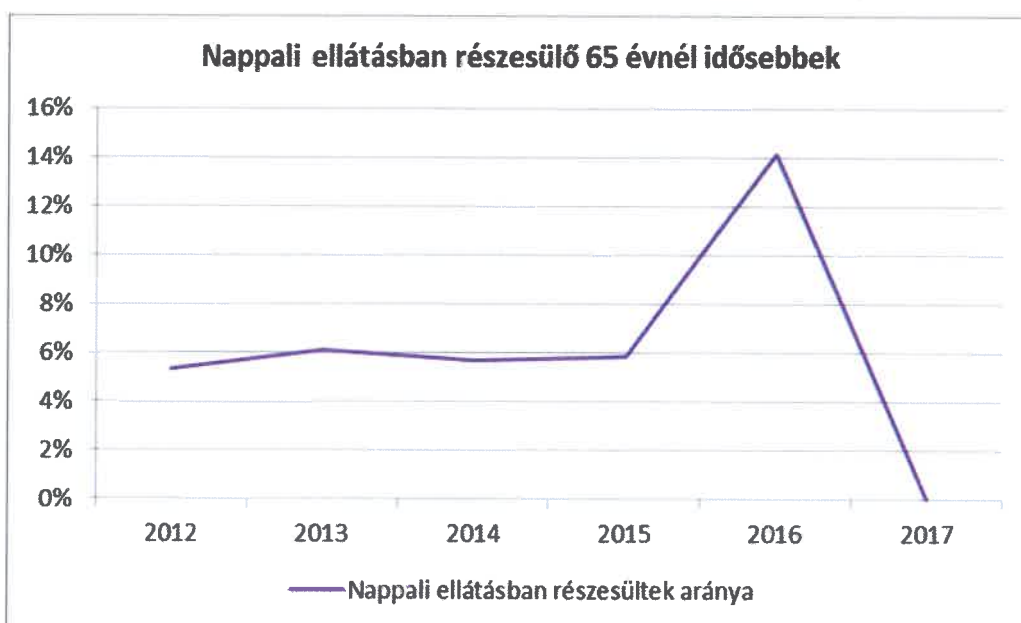
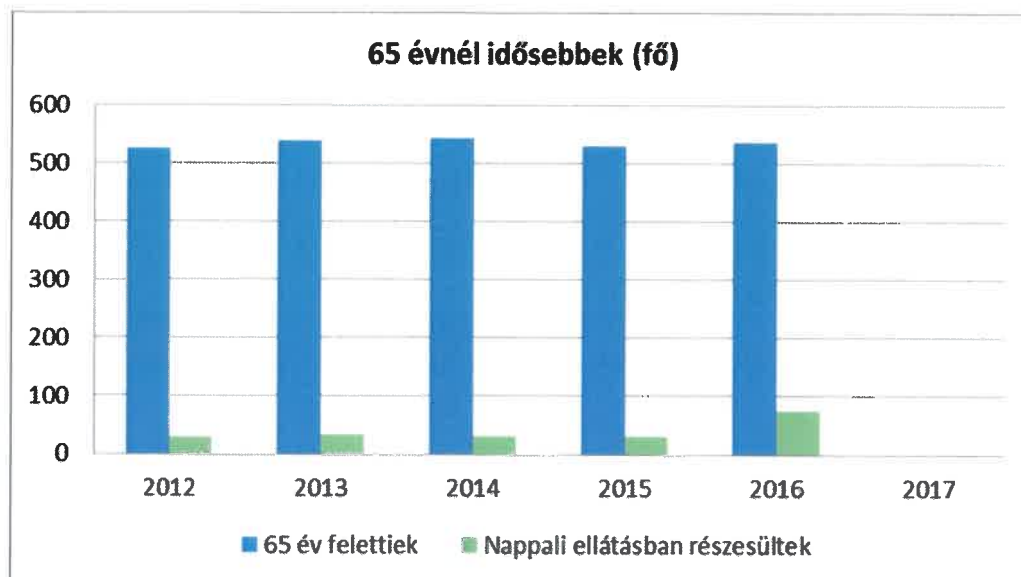
A lakosság egy részénél folyamatos elszegényedés tapasztalható. A negatív tendenciát a helyi önkormányzat segélyezési-támogatási rendszere sem tudja eredményesen lassítani, illetve megállítani.

e) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Hosszúhetény községben a külterületen élők aránya az összlakosság létszámához viszonyítva %. Az országban és természetesen a településen is érezhető gazdasági válság, elszegényedés megnövelte a külterületekre elsősorban a Szőlőhegyre kiköltöző személyek számát. A külterületen nagyrészt nem biztosítottak az alapvető infrastruktúrák, szolgáltatások. A préházak és lakható egyéb ingatlanok jelentős része csak villanyárammal ellátott. Vezetékes ivóvíz és csatorna legtöbb helyen nincs. A község központi belterületéhez közelebb eső részeken található meg a vízhálózat.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete:

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértéséről nincs információnk. A helyi szolgáltatások igénybe vételekor diszkriminatív eljárás nem történt. Erre garanciát biztosít a helyi és magasabb szintű jogi szabályozás.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A 65 év felettiak részére biztosítja az önkormányzat az étkeztetést, a súlyos, gyógyíthatatlan betegek számára viszont korhatárra tekintett nélkül.

A helyi önkormányzat rendkívüli élethelyzet esetére ún. rendkívüli átmeneti segítyt biztosít az arra rászorulóknak. E segítyezési forma visszatérítendő, így kvázi kamatmentes kölcsönnek minősül.

A polgármester évente egy alkalommal jövedelemigazolás nélkül állapíthat meg átmeneti segítyt kérelmezőnek, amennyiben váratlanul, megélhetését közvetlenül veszélyeztető élethelyzetbe kerül.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés:

A gyermekkori és felnőttkori betegségek megelőzése érdekében a szűrővizsgálatokon való részvétel biztosított. Az iskola illetve óvoda egészségügyi ellátás is megfelelő. A felnőtt lakosság egészségügyi szűrését elsősorban a háziorvosok koordinálják, illetve szervezik. Évente például a felnőtt 50 év feletti férfiak prosztata szűrését elvégzik. Az egészségnapok keretében vércukor-és koleszterin szűrést is végeznek.

A koragyermekkori (0-7éves) kötelező szűrővizsgálatok /51/1997.(XII.18.NM. rendelete alapján/ a szülő jelenlétében a védőnői tanácsadóban történik, melynek felszereltsége a rendeletben leírtaknak megfelelő. A tanácsadó babakocsival már megközelíthető.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés:

A fejlesztő és rehabilitációs ellátás helyben nem megoldott. Hozzáférési lehetőség viszont adott Komlón és Pécsen, valamint 50 km-es körzetben pld. Harkányban vagy Sikondán.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése:

Az intézményi / gyerek / étkeztetés jelentősége a családok általános elszegényedése miatt egyre nő. Az óvodás és iskolás korú gyermekek egyre jelentősebb hányada munkanapokon az intézményben jut ételhez. Ezért fokozott figyelmet kell fordítani az elkészített étel minőségére, kalória és vitamin tartalmára. Az egészséges táplálkozás viszont meglehetősen költséges, ezért az önkormányzat évről-évre egyre több pénz kénytelen fordítani a szükséges nyersanyag – norma biztosítására.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés:

A település a verseny, illetve a tömegsportot illetően jó helyzetben van. Az iskolában működik a DSK. A helyi sportegyesületben önálló labdarúgó és kézilabda szakosztály működik.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés:

A képviselőtestület helyi rendeletben szabályozta le az egyes szociális juttatások igénylésének szabályait. A lakosság körében a rendelet ismert, mivel a Polgármesteri Hivatalban, illetve az önkormányzat honlapján bármikor megtekinthető, illetve letölthető.

A kérelmeket rendszeresített formanyomtatványok igénybevételével nyújthatják be az ügyfelek.

A kérelmeket a szolgáltató vezetője bírálja el.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő

időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	526	28	5,32%
2013	539	33	6,12%
2014	543	31	5,71%
2015	531	31	5,84%
2016	536	76	14,18%
2017	NA	NA	

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

Az ápolási díjban részesülők száma enyhén növekszik. Ennek indoka lehet egyrészt az ápolásra szoruló személyek számának növekedése és az ápolók egzisztenciális helyzetének romlása, konkrétan többen váltak munkanélkülivé az elmúlt 5 esztendőben, és így az egyéb feltételek fennállása esetén ápolási díj iránti kérelmet nyújtottak be.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai:

Hosszúhetény községben a közösségi élet elsősorban a civil szervezeteken zajlik. A településen az alapítványok, egyesületek és egyéb közösségi szerveződések száma jelentős. Legutóbb alakult meg a Nagycsaládosok Egyesülete. Az önkormányzat a civil szervezetek támogatása céljából Támogatási Alapot hozott létre. Az önkormányzat éves költségvetésébe 500-1.500.000 Ft közötti összeget különít el az Alapba. A támogatási összegre a hivatalosan bejegyzett civil szervezetek pályázhatnak.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A „bevezetőben” már említést tettünk, hogy a községben a magyarok kívül két nemzetiség van jelen. A német lakosság gyakorlatilag már több évszázada együtt él a helyi „őslakossággal”. Etnikai konfliktus nincs köztük. Ugyanez elmondható a roma lakosságról is. A 2011-ben a szegregációból betelepítettek beilleszkedése bár nem volt konfliktusoktól mentes nem okozott súlyos etnikai feszültséget. Ennek egyik oka az volt, hogy a központi településrészen lakók elismerték a képviselő-testület döntésének megalapozottságát, illetve a Fátalep felszámolásának szükségességét. Sajnos az időközben eltelt közel 7 esztendő negatív változásokat hozott. Két családnál súlyos együttélési problémák közösség ellenes magatartás jelentkezett. A probléma teljes megoldása még várat magára.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A helyi közösség szociális érzékenysége megfelelő. A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat évente szervez adomány – elsősorban ruha gyűjtést- a rászorulóknak. A település lakóinak jelentős hányada ajánlotta fel önzetlenül a segítségét.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal:

A roma nemzetiségi önkormányzat 1998. óta működik. A helyi önkormányzattal a kapcsolata jónak mondható. A legutóbbi együttműködése a Fátalepi szegregátum felszámolásakor volt. A roma nemzetiségi képviselő-testület elnöke tevékenyen részt vett a projekt előkészítésében és annak lebonyolításában is.

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat (1998-ban még Cigány Kisebbségi Önkormányzat volt) megalakulását követően egy széles körű népesség felmérést végzett a roma lakosság (cigány) körében. A felmérésben kimutatásra került az érintett népesség korösszetétele, iskolai végzettsége és egyéb szociológiai adatsor.

2012-ben az Országos Roma Nemzetiségi Önkormányzat által meghirdetett „1000 roma nő képzése” c. projektben a Hosszúhetényi Roma Önkormányzat is részt vett. A helyben folyó toborozásra sok jelentkező volt (25 fő). Az ún. felzárkóztató programot a Komló Városi Roma Önkormányzattal közösen szervezték meg, azok számára, akik korábban nem fejezték be a 8 általánost. A képzésben ápolási asszisztens, gyermekgondozó, szociális gondozó és ápoló, segédgondozó, idősgondozó, roma szociális segítő, házi betegápoló, valamint óvodai dajka, OKI-s szakképzettséget lehetett szerezni. 2013-ban az Országos Roma Önkormányzat ismét kiírta az „1000 roma nő képzése” c. projektet, amelyben egy fő vett részt, óvodai dajka képesítést szerzett. 2013-2014-ben az Országos Közfoglalkoztatási program keretében kistérségi segítő – koordinátor képzésben egy fő vett részt. Szociális Gazdasági szervezeti képzésben egy fő vett részt. A Magyarhertelendi Brázai Kálmán Általános Iskola, Gimnázium és Szakközépiskolába 5 fő beiratkozását a roma önkormányzat. 2014-2015 évben az Országos Roma Önkormányzat projektjében szociális segítő- koordinátor képzésben 1 fő vett részt. 2015-ben mentor II. programban 1 fő vett részt. Ez évben az alapkompentencia képzésben részt vevők száma 17 fő volt. 2016-2017 a Roma Nemzetiségi Önkormányzat 3 fővel pályázott a BMKH Pécsi Járási Hivatalához közfoglalkoztatottak alkalmazására egy ügyintéző és 2 fő egyéb irodai ügyviteli foglalkoztatására. 2013-2017- ig önkéntes munkavállalók is tevékenykedtek a programban résztvevők száma 4 fő volt.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	185
2013	171
2014	137
2015	182
2016	195
2017	167

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátásban részesülők száma 2012. évi bázisévhez viszonyítva csökkent.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	13	NA	
2013	NA	NA	
2014	17	NA	
2015	18	NA	
2016	18	NA	
2017	19	NA	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
alacsony iskolázottság	továbbképzés, felnőttképzés
rossz anyagi helyzet, rohamos elszegényedés	munkahely teremtés, közfoglalkoztatás
az átlagosnál rosszabb egészségi állapot	megfelelő felvilágosítás, szűrővizsgálatok helyben
magas munkanélküliség	helyben történő foglalkoztatás
rossz lakhatási körülmények	megfelelő bérlakáshoz juttatásuk, lakásprogramok
Hármashegy u. 1. szegregátum megléte	a lakók a szegregátumból történő elköltöztetése

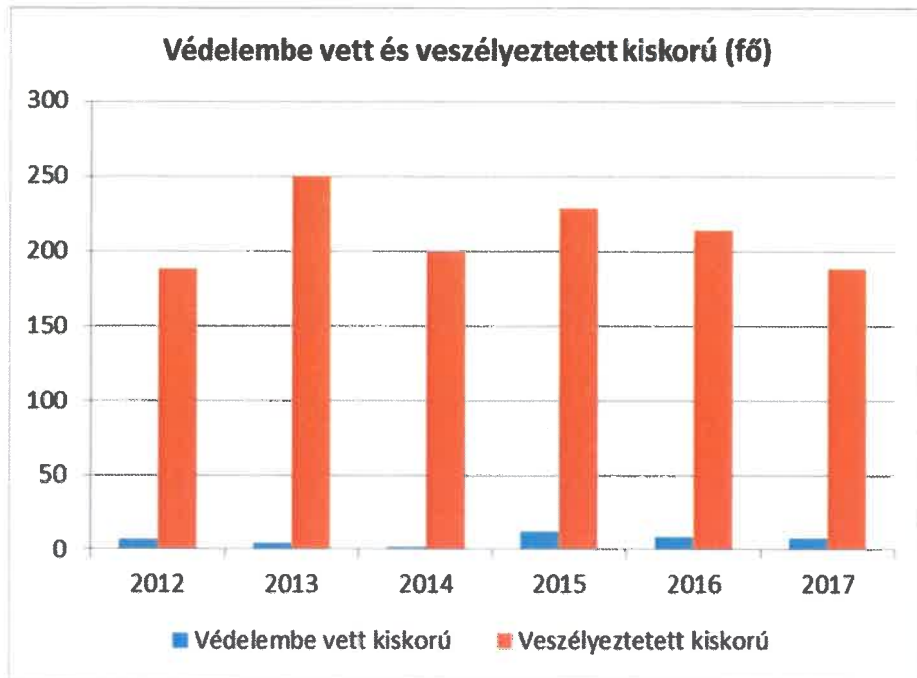
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység:

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	7	188
2013	4	250
2014	2	199
2015	12	229
2016	9	214
2017	8	188

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete**

Az családok anyagi helyzetének folyamatos romlása együtt jár a gyermekek veszélyeztetettségének növekedésével. A statisztikai adatok ismeretében elmondható, hogy a veszélyeztetett gyerekek száma változó.

- b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma:**

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak száma több éve csökkenő tendenciát mutat.

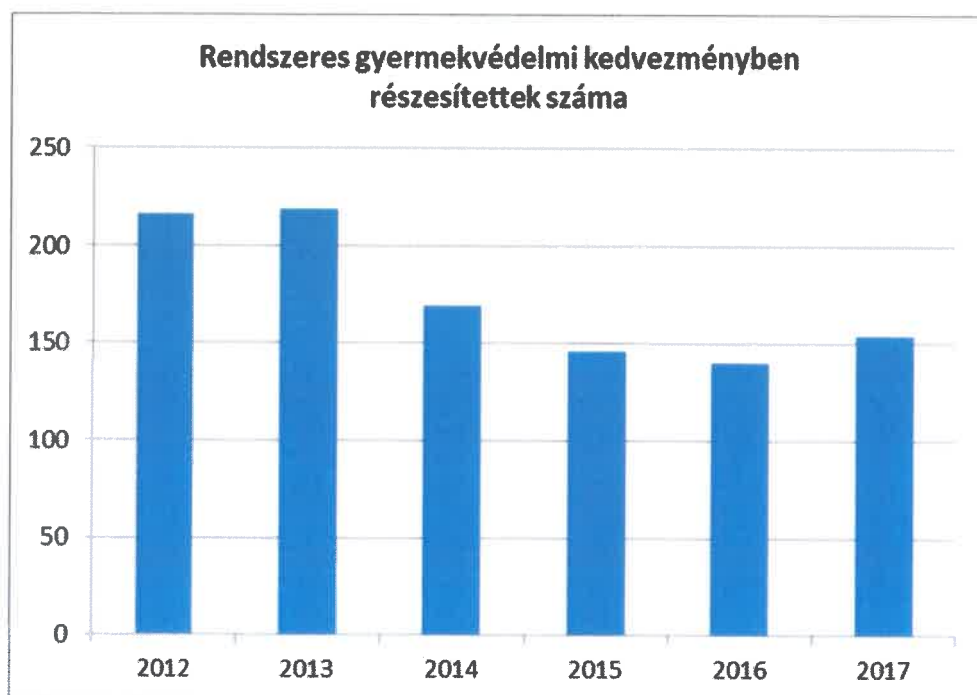
4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	216
2013	219
2014	169
2015	146
2016	140
2017	154

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya:

A gyermekek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, a többi ellátott számához viszonyítva is jelentős, eléri a támogatottak közel 50%-át.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya:

A kedvezményes iskolai és óvodai étkeztetésben részesülők száma is növekszik évről – évre. 2012. évhez viszonyítva például az óvodában 2017-ben 300%-os emelkedés tapasztalható. Ez a folyamat vélhetően nem áll meg és ezért az önkormányzat feladata, illetve felelőssége a gyermekétkeztetés terén nő.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012	37	81	55	152	8	22
2013	44	85	54	160	0	20
2014	38	83	56	157	0	0
2015	65	79	56	154	8	0
2016	108	91	64	149	7	45
2017	112	82	73	152	8	48

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya:
 f) A településen jelenleg nem magyar állampolgárságú gyermek nem lakik.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A jelenlegi szegregátumban élő gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása nem problémamentes. Sajnos maga a lakókörnyezet, illetve az ott élő felnőtt inaktív és munkanélküli (munkakerülő) személyek azok, akik rossz magatartási példát mutatnak a felnövekvő generációknak. Az iskolai oktatásból való kimaradással a kiskorúak gyakorlatilag jövőbeni életlehetőségeiket rontják le.

Az alacsony iskolázottság, munkanélküli, munkakerülő életmód „átöröklődik” a fiatal nemzedékbe.

További probléma, hogy a kiskorúakat egy kivételtől eltekintve egyedülálló anya neveli. Ennek következtében az ún. követhető családmódel és szülői példakép nem alakulhat ki ezeknél a gyerekeknél. A szegregációval együtt jár az oktatási intézménytől való átlagosnál nagyobb távolság is, amely főleg a téli időszakban igazolatlan iskolai mulasztásokra adhat lehetőséget.

3.5.3. számú táblázat - A telepeken, szegregátumokban élők

		összes fő	férfi	nő
a telepen/szegregátumokban élők száma és változása	2013	17	9	8
	2014	17	8	9
	2015	17	8	9
	2016	14	8	6
	2017	18	9	9
0-6-éves		1	0	1
7-14 éves		0	0	0
15-30 éves		5	3	2
31-45 éves		5	2	3
46-64 éves		3	1	2
65< éves		1	1	0
az aktív korúak (15-64 év) közül foglalkoztatott		1	0	1
munkanélküli		14	8	6
Inaktív		3	2	1
eltartott		1	0	1
segélyezettek száma		5	1	4
hátrányos helyzetű gyermekek száma		0	0	0
halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma		2	0	2

Forrás: Önkormányzati adatok

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Hosszúhetény községben a védőnő feladatokat két védőnő látja el. A település jó infrastrukturális és egyéb adottságainak köszönhetően betöltetlen védőnői álláshely nem volt. A védőnők saját körzetükben élő 0-7 éves gyerekeket látják el.

Hosszúhetény I-II-es terület (0-7 éves korúak utcák szerinti megosztásban és a település óvodája)

2017.12.31-én Várados anyák: 11 fő

Fogyatékossgal élő gyermek nincs a területen.

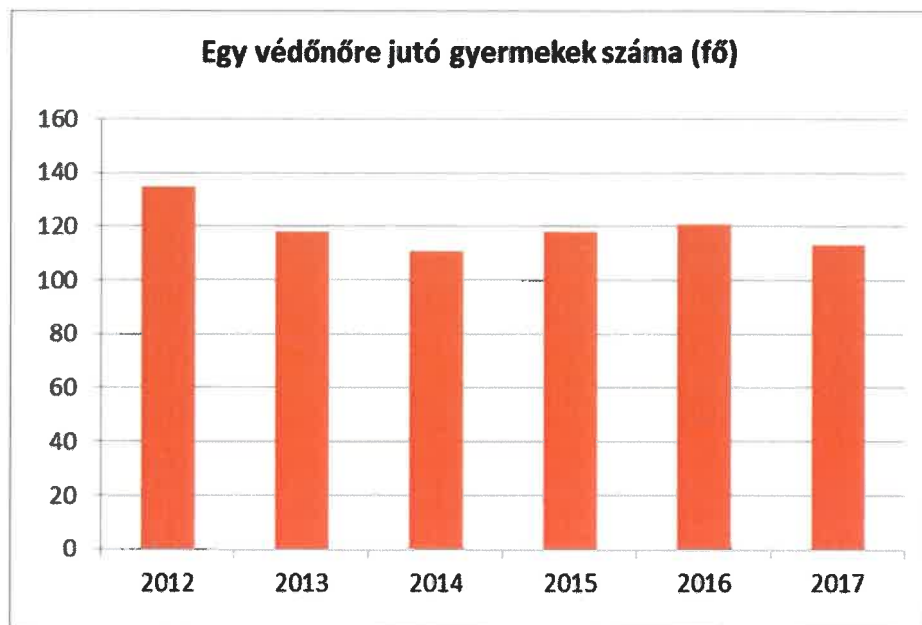
4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	2	135
2013	2	118
2014	2	111
2015	2	118
2016	2	121
2017	2	113

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A gyermekorvosi ellátás megoldott Hosszúhetényben. A gyermekorvos heti 5 alkalommal 16.5 órában rendel, szerdai napon 2 órában tanácsadást végez. A szakorvosi ellátás elsősorban Pécssett biztosított a házi gyerekorvos beutalás alapján.

Betöltetlen gyermekorvosi praxis nincs és korábban sem volt a településen.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0	NA	NA	NA	1
2013	0	24137	5945	NA	1
2014	0	25820	7006	NA	1
2015	0	30552	6568	NA	1
2016	0	31593	6946	NA	1
2017	0	28649	7082	NA	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Korai fejlesztésre, rehabilitációra nincs helyben lehetőség.

d) gyermekjóléti alapellátás:

A gyermekjóléti feladatokat az önkormányzat a Komlói Kistérségi Önkormányzati Társulás Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat keretében biztosítja. A védelembe vett, illetve veszélyeztetett kiskorúakról való gondoskodás megoldott. A prevenció fontosságára való tekintettel a jelző rendszer fenntartás folyamatos.

Hosszúhetényben bölcsőde és családi napközi nem működik.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

e) gyermekvédelem

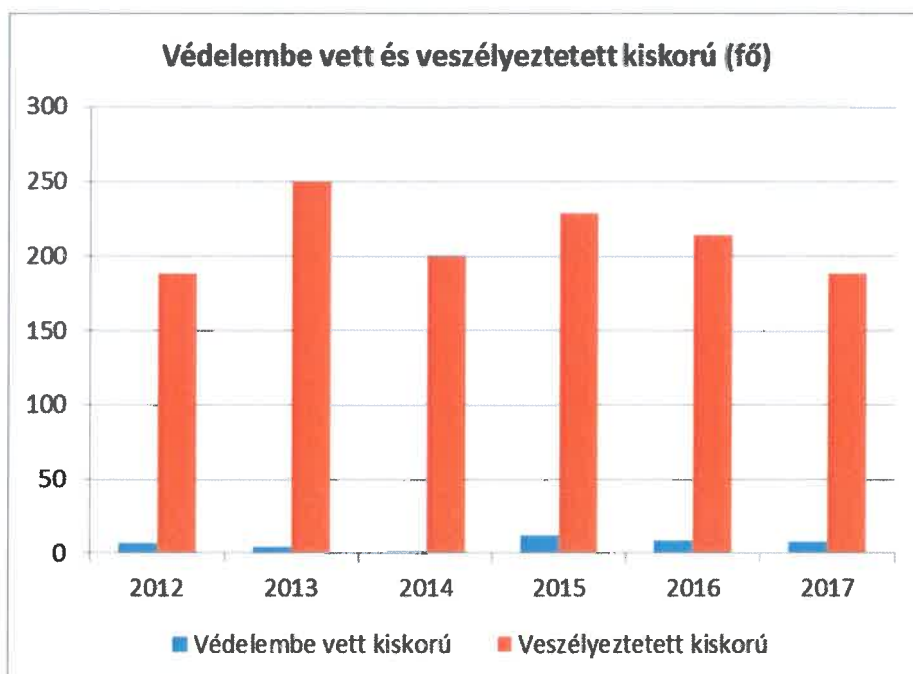
A gyermekvédelem területén az esetek száma ingadozó tendenciát mutat. Ezt támasztja alá a vizsgált időszakról készített kimutatás is. A védelembe vett gyerekek számát tekintve 2012-ben 7 fő került védelem alá, míg 2016-ban 9. Az elmúlt évben a védelembe vett fiatalok száma 8 fő volt.

A veszélyeztetett kiskorúak száma is hullámzó, a „mélypont” 2008-ban volt, amikor is 250 kiskorú gyermek volt veszélyeztetettként nyilván tartva. 2012-től ismét emelkedő tendencia tapasztalható, bár kisebb mértékű, mint a korábbi években. 2017-ben 188 fő veszélyeztetett kiskorút tartottunk nyilván.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	7	188
2013	4	250
2014	2	199
2015	12	229
2016	9	214
2017	8	188

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben lévő családok ellátására helyben nincs megfelelő szolgáltatás. Az oktatási intézményekben viszont rendszeresen gyermekpszichológus dolgozik. A komlói Családok Átmeneti otthona is fogad rászoruló személyeket Hosszúhetényből.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A településen az átlagosnál élénkebb sport és szabadidős tevékenység folyik. Az iskolai diáksportkör, valamint a Hosszúhetényi Sportegyesület labdarúgó és kézilabda szakosztálya valamennyi sportolni vágyó gyermek részére lehetőséget biztosít. Az iskola a nyári szünidőre minden évben megszervezi a balatoni üdültetést, elsősorban azon gyermekek számára, akiknek más lehetőségük nem adódik a lakóhelytől távolabbi pihenésre.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv:

A gyermekétkeztetés a hét munkanapjain az általános iskolában és az óvodában megoldott. A szünidőre a szülők nagyobb hányada biztosítani tudja gyermeke napközbeni ellátását. A rászoruló családoknak normatíva biztosítja a szünidei étkezést 2015-től.

a helyi önkormányzat korábban pályázati lehetőség igénybevételével biztosította a napi egyszeri meleg étkezést.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012	37	81	55	152	8	22
2013	44	85	54	160	0	20
2014	38	83	56	157	0	0
2015	65	79	56	154	8	0
2016	108	91	64	149	7	45
2017	112	82	73	152	8	48

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek körében hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről a részükre szolgáltatott ellátásokra vonatkozóan nincs információ.

i) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A 3, illetve annál több gyermekes családok részére a helyi önkormányzat a törvény biztosította keretek között biztosít ellátást.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A Nemes János ÁMK-ban a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma folyamatos csökkenést mutat. A tanórán kívüli fejlesztésre szoruló SNI és BTM tanulók arányában is kismértékű csökkenés tapasztalható. 2013-ban 24 SNI, 39 BTM tanuló, 2017-ben 26 SNI és 28 BTM.

A gyermekek integrált szervezeti keretek között, heterogén összetételű osztályokban tanulnak. A szegregáltan oktatott tanulók felmenő rendszerben kikerülnek az általános iskolai oktatásból, s a tendencia az integráció irányába mutat.

Az iskola felvállalja a különleges bánásmódot igénylő tanulók szakszerű ellátását, így a szükséges fejlesztéseket, egyéni és kiscsoportos foglalkoztatásokat is helyben biztosítható a rászoruló diákok számára.

Bár a felkarolásra szoruló tanulók száma magas, sőt évről-évre növekvő tendenciát mutat, ez az iskolai munka eredményességét, színvonalát egyáltalán nem befolyásolja. Az intézmény törekszik a „problémás” tanulók esélyegyenlőségének biztosítására, hogy ezek a gyerekek sem a tanulásban, sem az iskolai élet más területén ne kerüljenek hátrányba.

Fő cél a nevelési funkció erősítése a szabadidős tevékenységeken keresztül. Azért is tud a délutáni szabadidős elfoglaltságok megszervezése jól működni, mert az osztályfőnökök minden év elején felmérést végeznek az osztályaikban arról, hogy ki milyen szabadidős tevékenységet választott, és azokat a gyerekeket, akiknek semmilyen elfoglaltságuk nincs – a tanulóval és természetesen a szülőkkel egyeztetve – tudatosan terelik, irányítják valamilyen tevékenység felé. Az osztályfőnökök a tanév során nyomon követik, hogy a gyerekek rendszeresen járnak-e a délutáni foglalkozásokra, hogy elkerüljék az évközi lemorzsolódásokat. Mivel a délutáni szabadidős tevékenységeken a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek is jelentős arányban részt vesznek, így a sportban, művészeti tevékenységekben és egyéb szakköri elfoglaltságokon azok a tanulók is eredményesek lehetnek, akiknek a tanulásban kevesebb sikerélménye van.

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

- Célunk olyan gyermeki személyiség nevelése, aki érzelmekben gazdag, környezetében jól eligazodó, nyitott, érdeklődő, jó kapcsolatteremtő, különbözőségeket elfogadó, együttműködő, tud szeretni, felfedezni, csodálkozni.

Célunk, a teljes óvodai közösség fejlesztése, a gyermeki személyiség szeretete, tiszteletben tartása, egyéni képességeken alapuló, differenciált fejlesztése – egyéni tulajdonságok tolerálásával

- **A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek** társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel és módszerekkel a szülőket partnerré téve, velük együttműködve a hátrányok ellensúlyozása.
- **A sajátos nevelési igényű gyermekek** inkluzív integrált nevelése, fejlesztése, közösségben elfoglalt helyük megtalálásával. A sajátos nevelési igényű gyermek is teljes értékű ember. Joga, hogy megfelelő, elfogadó, ugyanakkor fejlesztő hatású környezetben éljen, fejlődjön. Az óvodai nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik. A nevelés hatására a sérült kisgyermeknél is fejlődik az alkalmazkodó készség, az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés. A sajátos nevelési igény szerinti környezet kialakítása, a szükséges tárgyi feltételek, és segédeszközök megléte akkor biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, ha a napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kap, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges. A gyerekek őszintén elfogadják, tolerálják a sajátos bánásmódot igénylő társaikat, a gyengébbekhez való közeledés és segítőkészség természetes számukra. Olyan pedagógiai környezetet kell kialakítani az óvodának, ahol a különbözőség felé fordulás mindenkinek természetessé válik.
- E nevelési felfogás alapja, hogy
  1. minden kisgyerek fejleszthető,
  2. a gyermek meglévő képességeiből kell kiindulni,
  3. azon képességeket, amelyeknek fejlődése részleges zavart szenvedett és/vagy késve jelentkezett, szükséges segítően támogatni, fejleszteni.

Alapfeladatok

- -óvodai nevelés,
- -német nemzetiséghez tartozók német nyelven folyó óvodai nevelése,
- -a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, integráció inkluzív módon

Szervezési feladatok

1.1.A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai beíratásának támogatása (a teljes körű, minél hosszabb ideig tartó óvodáztatás biztosítása a célcsoport körében), lehetőség szerint lakóhelyük körzetében nyerjenek óvodai felvételt, a családok anyagi szűkössége ne legyen akadálya a gyerekek óvodába járásának.

- Beóvodázási program: A helyi önkormányzatok nyilvántartása alapján az óvodáskorú gyermeket nevelő családok felkeresése, az óvodázás előnyeinek, szükségességének felvázolása, a beóvodázás elvégzése, a minél hosszabb óvodai nevelés biztosítása.
- Felelős személy: Gyermekvédelmi felelős – esélyegyenlőségi megbízott.

1.2.Integrációt elősegítő csoportalakítás, amely biztosítja a HHH gyerekek arányos elosztását. Több óvodai csoporttal működő óvoda esetében a csoportalakítás elve, annak szem előtt tartása, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányos elosztásban vegyenek részt a csoportalakításban. A csoportok között a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek arányában való eltérés nem lehet több 25%-nál.

1.3.Az igazolatlan hiányzások minimalizálása érdekében rendszeres családlátogatást kell beiktatni azoknál a családoknál, ahol az óvodai hiányzás mértéke meghaladja az éves 250 órát.

1.4.A napirend alkalmazkodása a családok életviteléhez (a szokások bevezetését utánzásos helyzetekben, fokozatosan végezzük, kerülve a moralizálást – bemutatás, dicséret, bemutatás - gyakori ismételése, a bonyolultabb szokásoknál a pótló ill. helyettesítő nevelést alkalmazzuk). A gyermekek családban kialakult „másfajta” szokásai mögött lássuk meg annak valódi értékét, ne kezeljük globálisan, csak azoknak a szokásoknak a megváltoztatására, áthangolására vállalkozunk, amelyek a gyermek egészségét, személyiségének fejlődését jobban szolgálja (nem minősítjük a gyermekotthonról hozott szokásait). A szülők munkába állását lehetővé tévő nyitvatartás kialakítása érdekében az óvodánk napi nyitvatartási ideje 12 óra. A beszoktatás idejére célszerű a kötetlen foglalkoztatási forma előnybe részesítése.

- **Nevelőtestület együttműködése** érdekében rendszeressé kell tenni a team munkát valamennyi munkatárs részvételével, amelyeknek része a háromhavonkénti értékelés, az esetmegbeszélések és a hospitálások.

Pedagógiai munka kiemelt területei

- Az óvodába lépéskor komplex állapotfelmérést, részletes diagnosztikát kell készíteni a gyermekekről
- Kommunikációs nevelés (szókincs, nyelvi kifejezőkészség, beszédértés, beszéd észlelés fejlődésének elősegítése) a nevelési terv alfejezeteiben kapnak helyet.
- Érzelmi nevelés, szocializáció (az intézményes nevelésbe illeszkedés elősegítése, bizalom, elfogadás, együttműködés) a nevelési terv alfejezeteiben kapnak helyet.
- Egészséges életmódra nevelés (egészségtudat kialakítása, táplálkozás) a nevelési terv alfejezeteiben kapnak helyet.
- Társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése a nevelési terv alfejezetében kap helyet.
- Korszerű óvodapedagógiai módszerek (a gyermek kezdeményezéseire támaszkodó módszerek, differenciálás, kooperatív technikák, mozgás, zene felhasználása, szülőkkel való partneri együttműködés módszerei, a kompetencia alapú nevelés) a nevelési terv alfejezetében kap helyet.

- A gyermekeket egységes szemlélettel nézzük, a szülők körében fellépő esetleges előítéletes megnyilvánulások ellen a pedagógia eszköztárával fellépünk (közös táncházak, játék, kirándulás, egymás kultur-kincseinek megismertetése)

A foglalkozások célcsoportjai: a tehetséges és a felzárkóztató foglalkozást igénylő gyerekek. A foglalkozások formája: egyéni individualizált, és mikró csoportos foglalkozás.

Gyermekevédelemmel, az egészségügyi ellátással, szociális segítségnyújtással kapcsolatos munka

- Egészségügyi szűrővizsgálatok (a gyermek fejlődésének nyomon követése, regisztrálása, szükség esetén szakorvosi - fogászat, szemészet, fülészet, ortopédia – vizsgálatának) kezdeményezése, megszervezése.
- Gyermekorvosi, védőnői tanácsadás rendszeres elvégzése (a szülők számára az együttműködő partnerekkel kialakított közös programok).
- Gyermekjóléti szolgáltatások kezdeményezése, illetve szervezése (ruhák, játékok, könyvek gyűjtése, adományozása, kölcsönzése; kirándulások szervezése, rendezvények látogatása).
- A szociális ellátórendszerrel való aktív együttműködés (egyetlen gyermek se maradjon ki az óvodából a szülők szegénysége, az óvoda által kért természetbeni és pénzbeli hozzájárulások fedezetének hiányában, átlag feletti tapintattal viszonyulunk a családok eltérő anyagi helyzetéhez – óvodáztatási támogatás igénybevitelére felvilágosítás).

Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel, különösen az alábbiakkal

- Gyermekjóléti, családsegítő szolgálat (a szülők támogatása, erőforrásainak feltárása, szegényebb sorsú gyerekek tárgyi hiányosságainak pótlása)
- Védőnői hálózat (a gyermekek óvodai beíratásának támogatása; korai képességgondozással kapcsolatos tanácsadás)
- Szakmai szolgáltatók (konzultációk a gyermek fejlődéséről, fejlesztési terv közös kidolgozása, szolgáltatások biztosításának megtervezése és biztosítása)
- Cigány kisebbségi önkormányzat illetve civil szervezetek (a gyermekek óvodai beíratásával, a hiányzás csökkentésével, iskolaválasztással, szülői programokkal kapcsolatos együttműködés)
- Minden lehetőséget mozgósítunk, hogy a településünkön élő HHH gyerekek 3. életévük betöltésétől óvodába kerüljenek, a primer prevenció kihasználása érdekében (szülők, védőnő, gyermekjóléti megbízott, gyermekorvos, legvégső esetben a gyámügy segítségét is kérhetjük)

Óvoda-iskola átmenet támogatása

- Iskolaérettség elérését támogató pedagógiai munka (a tanulási képességek megalapozása, a tanulási és egyéb rész-képesség zavarok kialakulásának megelőzése, megoldási késztetés, monotónia túrés, figyelemkoncentráció, az alkotás vágya szükségessé szintjének kialakítása)
- Iskolaválasztás (a kijelölt iskolával, a szabad iskolaválasztással, a halmozottan hátrányos helyzetűek előnyben részesítésével, a sajátos nevelési igényűvé minősítéssel kapcsolatos felvilágosítás, tanácsadás) támogatása
- Az érintett iskolákkal közös óvoda - iskola átmenetet segítő program kidolgozása (DIFER mérés 4 éves korban, hospitálások, esetmegbeszélések, szakmai műhely, közös programok)
- A gyerekek fejlődésének után-követése az általános iskola első évében

Szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés

- Személyes kapcsolat, együttműködés kialakítása minden szülővel, biztosítjuk a lehetőséget számukra, hogy csoportot választhassanak, hogy bármikor benézdhessenek az óvodába, ezzel megerősítve őket, hogy gyermekük biztonságban van, a bizalom kialakításához óvodai feladatra való felkérés, melynek segítségével a szülő felelősségérzete is fokozódik,

- A gyermekek egyénre szabott beszoktatásának biztosítása, fokozatosan vezetjük be őket az óvoda helységeinek, eszközeinek megismerésébe, a helyes öltözködés szokásainak elsajátításába, a testvérek, ismerősök együtt nevelésnek lehetőségét programunk biztosítja, a nagyobb szabadságot biztosító életvitel óvodai napirendbe való beépítése (mozgásos udvari játékok, gazdag játékkészlet)
- Rendszeres napi, vagy heti tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről, az egyéni fejlesztési napló bejegyzéseinek megbeszélése, a gyerekek alkotásainak megmutatása, elemzése, szülők részvételi lehetőségének biztosítása a foglalkozásokon
- Egyéni beszélgetések, gyermekneveléssel kapcsolatos nézetek kicserélése, a család szokásainak, értékrendjének megismerése, megértése, a család erőforrásainak feltárása, szülők, gyerekek kompetenciáinak megismerése.
- Szülői közösségek kialakítása, rendezvények szervezése, pl. szüret, vásár, Szent Márton napja, adventi munkadélután, Mikulás, Karácsony, farsang, családi est, anyák napja, évzáró stb.
- Partnerközpontú működés, szülői igények kiszolgálása (évente kérdőívek kitöltésével, napi kapcsolattal, szülői értekezletekkel, fogadóórákkal, Szülői Szervezet működtetésével, esélyegyenlőségi megbízott-gyermekevédelmi felelős koordináló munkájával), a családokat saját létfeltételeik ismeretében kezeljük, észrevéve és megfogalmazva a legkisebb mértékű pozitív kimozdulást is. A családi nevelés gyakorlatának felülbírálata helyett észrevesszük és ki is mondjuk a pozitív vonásokat.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	150	5	150	1	145	0
2013	121	5	150	1	143	0
2014	127	6	150	1	136	0
2015	138	6	150	1	150	0
2016	138	6	150	1	124	0
2017	150	6	150	1	132	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A korábbi tanévek során részmunkaidős pszichológus és logopédus foglalkozott a rászorulókkal, alkalmazásukat a Komlói Kistérség Egységes Pedagógiai Szolgálat és az önkormányzat tette lehetővé az iskola számára. Ennek folytatása az állami átvétel miatt bizonytalan. A Baranya Megyei Munkaügyi Központ támogatásával a korábbi tanévekben mentor-tanárt alkalmaztak, aki segítette a problémás tanulók felzárkóztatását. Reméljük, hogy a mentor-program a következő tanévben is folytatódik. A fenti szakembereken kívül két főállású gyógypedagógus-tanár segíti a különleges bánásmódot igénylő tanulók felkarolását az intézményben.

Sajnos mindezek ellenére sok feladat hárul az osztályfőnökökre, mivel az iskolában nincs ifjúságvédelmi felelős. Bár a

gyerekek érdekében az osztályfőnökök, tanárok igyekeznek szorosan együttműködni a Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálattal, az otthoni családi problémák megoldása már nehezebb feladat, hiszen erre az intézményen belül nincs megfelelő szakember.

Logopédiai foglalkoztató- egyéni fejlesztő szoba áll rendelkezésünkre, tornaszoba 2014- től áll rendelkezésre. Nevelőtestületünk 11 főből áll.

Három fejlesztő pedagógus dolgozik intézményünkben, 2 fő drámapedagógiát, 2 fő SNI- s képzést végzett, s a nevelőtestület minden tagja rendelkezik a „Veronika zeneprojekt” képzéssel.

Egyéni differenciált fejlesztést „minden gyermeket önmagához képest kell fejleszteni” szemlélettel - óvodapedagógusaink végzik mérés, diagnosztika, és fejlesztési terv alapján, differenciált egyéni és mikrocsoporthoz foglalkozások keretében. A fejlődés nyomon követését az egyéni fejlesztési naplóban rögzítjük.

Utazó gyógypedagógus, logopédus, pszichológus látja el a logopédiai, gyógypedagógusi és pszichológusi feladatokat.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	5	
Óvodai férőhelyek száma	150	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	6	
Az óvoda nyitvatartási ideje :	6.00-17.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama:	1 hónap	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	12	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	12	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gonozónő	6	0
Kisegítő személyzet	5	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Az oktatás területén nincsen hátrányos megkülönböztetés, sem intézményen belüli szegregáció. Óvodánkban nincs szegregált csoport. Az integrációt inkluzív módon valósítjuk meg.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A FIT-jelentésből kiderül, hogy a kompetencia-mérés helyi eredményei az országos átlag közelében jellemzőek. Intézkedési terv készítésére a Nemes János ÁMK-ban eddig nem volt szükség. A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kompetencia-mérési eredményeiről nincs nyilvántartás az intézményben. Bizakodásra ad okot, hogy az elmúlt évek során nem volt olyan végzős tanuló, aki ne tanult volna tovább, és valamennyi SNI tanulót (beleértve a speciális tagozaton végző diákokat is) sikerült beiskoláztatni. Vagyis a beiskolázási arány évről-évre 100 %-os.

A beiratkozó gyerek létszámából (bár igen magas), nem került elutasításra egy gyermek sem. A védőnővel egyeztetve felkutatjuk a HHH 3 éves gyermekeket, beóvodáztatásuk 100 %-ban teljesül minden évben. Az óvodában ingyenes étkeztetést és óvodáztatási támogatást kap minden HHH kisgyermek. Az intézményünk saját keretből az óvodába járáshoz szükséges felszerelést (ruha, cipő, törölköző stb) biztosít a rászorulóknak.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az iskolában a fogyatékos gyermekek számára elérhető a gyógypedagógiai oktatás, az SNI gyermekek számára pedig az integrált oktatás. A pedagógusok munkáját pszichológus, mentortanár és fejlesztő tanár segíti, maximálisan figyelembe véve a szakértői véleményeket.

A pedagógusok a tanórákon eredményesen alkalmazzák a differenciált és kooperatív tanulásszervezést, ezzel is segítve a nehezebben haladó gyerekek felzárkóztatását.

A hátránykompenzáló juttatások - tekintettel a fogyatékos gyermekek és gyermekes családok szociális státuszára - minden jogosult számára egyenlő feltételek mellett elérhetőek, a törvény által szabályozott keretek között.

A családok számára jelentős kedvezmény, hogy a három vagy több gyermekesek, a tartósan beteg gyerekeket nevelők, a gyermeküket egyedül nevelők, valamint a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek számára biztosított az ingyenes tankönyvellátás illetve étkeztetés.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeink közül minden kisgyermek megkapja az évente 2 alkalommal járó óvodáztatási támogatást.

Szűrővizsgálatokon évente részt vesznek (fogászat, ortopédia, belgyógyászat).

Anyagi nehézség miatt nem maradnak ki intézményünk által nyújtott szolgáltatásokból, programokból (bábszínház látogatás, kirándulás stb).

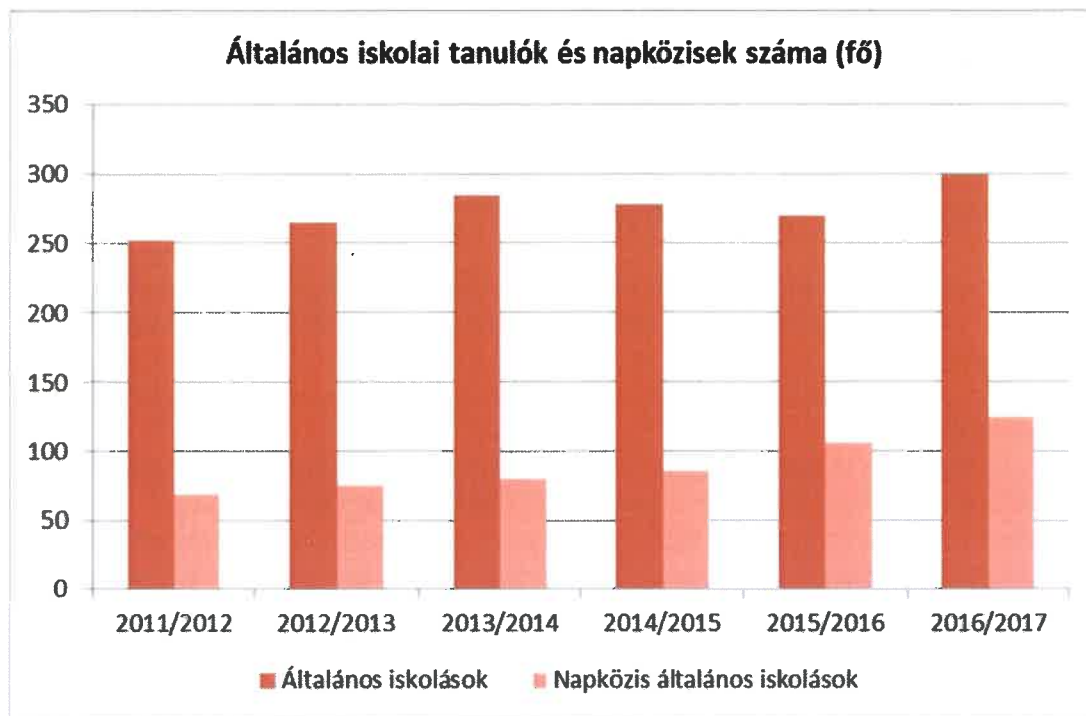
Az óvodába járás feltételeit biztosítjuk, amennyiben a szülő jelzi a nehézséget (ruha, cipő, ágynemű stb).

Alkalmi kapcsolatot tartunk a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, és rendszeres esetmegbeszéléseket, jelzőrendszert működtetünk a Családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	119	133	252	69	27,4%
2012/2013	127	138	265	75	28,3%
2013/2014	138	146	284	80	28,2%
2014/2015	142	136	278	85	30,6%
2015/2016	141	128	269	106	39,4%
2016/2017	158	141	299	124	41,5%

Forrás: TelR, KSH Tstar

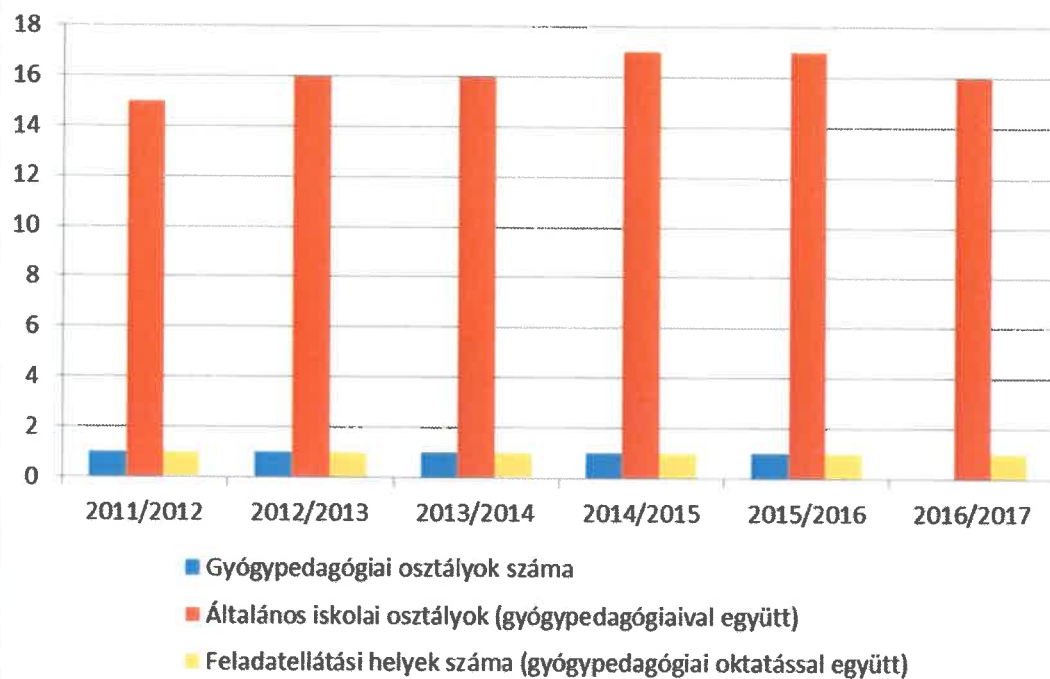

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	1	15	1
2012/2013	1	16	1
2013/2014	1	16	1
2014/2015	1	17	1
2015/2016	1	17	1
2016/2017	1	16	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Általános iskolák adatai - gyógypedagógia

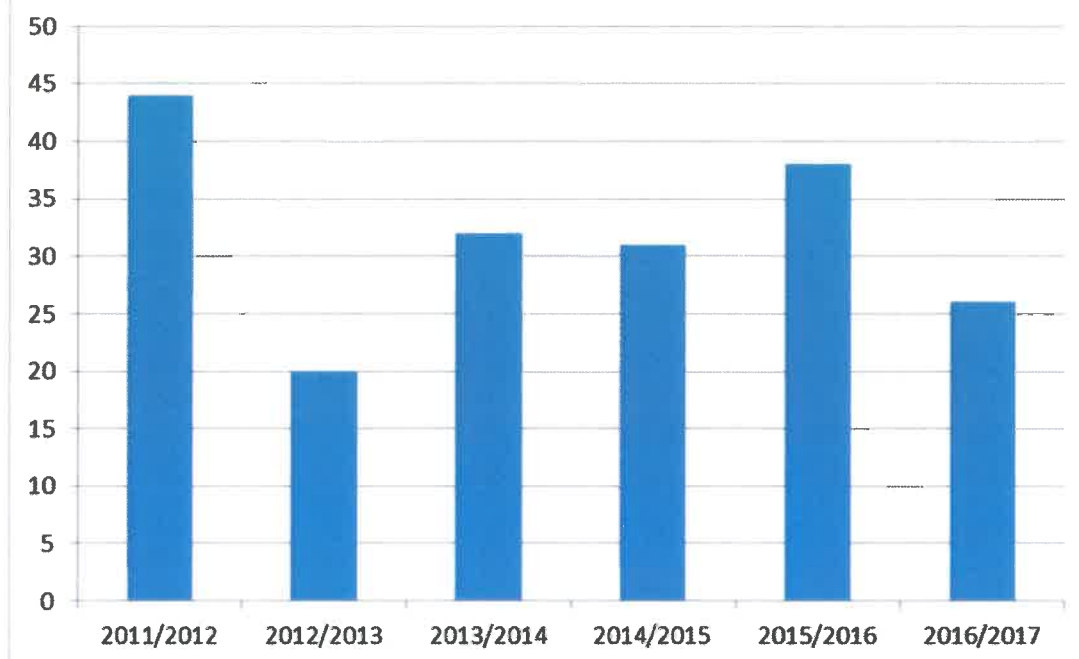
4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	44
2012/2013	20
2013/2014	32
2014/2015	31
2015/2016	38
2016/2017	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

8. évfolyamot eredményesen befejezők száma a nappali oktatásban

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a HH. és HHH. helyzetű gyerekek számának ingadozása	a szülők megfelelő orientálása a tanulásra, az általános szociális helyzet javítása
SNI gyerekek nem megfelelő gondozása, ellátása	az intézményekben szakemberek foglalkozzanak a rászoruló gyerekekkel
veszélyeztetett gyerekek számának relatív magas aránya	prevenció: a helyi jelzőrendszer fejlesztése, szorosabb együttműködés a rendszer tagjai között
gyermekszegénység megjelenése és fennállása	a szülők (családfenntartók) foglalkoztatása, munkához jutásuk elősegítése
0-13 éves korú veszélyeztetett gyerekek száma jelenleg kevésbé ismert	a jelzőrendszer fejlesztése, az együttműködő partnerek körének bővítése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége:

Az aktív korú népesség (15-64 év) közel 50%-át nők teszik ki. Ez a szám gyakorlatilag 2012-ben sem változott jelentősen. A 18-29 éves nők aránya közel azonos mértéket mutat. Az esélyegyenlőséget tekintve Hosszúhetényre is érvényes az általános trend, miszerint a munkalehetőség és foglalkoztatás terén jelentős hátrányt szenvedhetnek. Ez a megállapítás érvényes a helyi önkormányzat foglalkoztatási programjaiban résztvevők esetében is. A nyilvántartott munkanélküliek számát tekintve is jelentős növekedés tapasztalható a 2008-2012-es időszakot tekintve. 2012-ben pl. Hosszúhetény községben a nyilvántartott munkanélküliek (244 fő) 48%-a nő. A nyilvántartott pályakezdő (18-29 éves korú) nők helyzete sem jobb, mivel 2008-ban 46%-uk, 2011-ben pedig 48%-uk volt munkanélküli.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állásukeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott állásukeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott állásukeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	33,61	127	117	244	52,0%	48,0%
2013	47,06	113	108	221	51,1%	48,9%
2014	29,11	82	79	161	50,9%	49,1%
2015	39,45	70	76	146	47,9%	52,1%
2016	42,6	65	64	129	50,4%	49,6%
2017	38,5	51	46	97	52,6%	47,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében:

A melléklet adataiból egyértelmű következtetéseket nem lehet levonni. Tény az, hogy a gyermeket vállaló nők nehezebb helyzetben vannak, mint a gyereket nem szülő társaik. A helyi önkormányzat által szervezett foglalkoztatási projektek elsősorban a férfi munkaerőnek kedveznek. „Nőiesebb” munkalehetőség jóval kevesebb.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatási és képzési programokban való részvételük arányáról csak közvetett adatok állnak rendelkezésre. 2012-2017-ben helyi szinten elsősorban roma származású nők kerültek beiskolázásra parkgondozó szakképesítés megszerzése céljából.

A helyi önkormányzat által szervezett közmunka programokban részt vevő nők aránya emelkedik.

c.) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei:

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei minimálisak. A településen nagyobb létszámot foglalkoztató vállalkozás nincs. A korábbi parketta üzem nagyobb létszámban foglalkoztatta az alacsony iskolai végzettségű lányokat, asszonyokat. Jelenleg csak az önkormányzat tud munkalehetőséget biztosítani számukra erősen korlátozott számban.

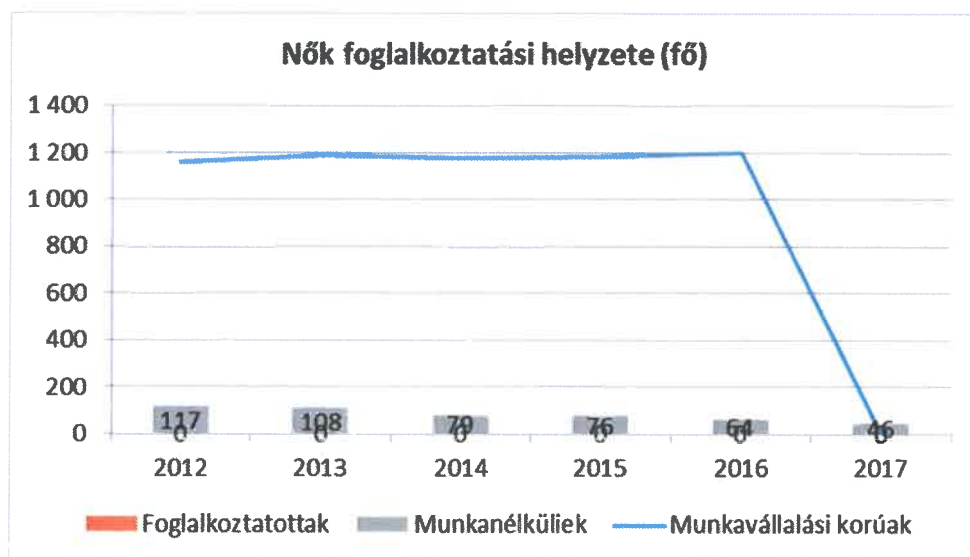
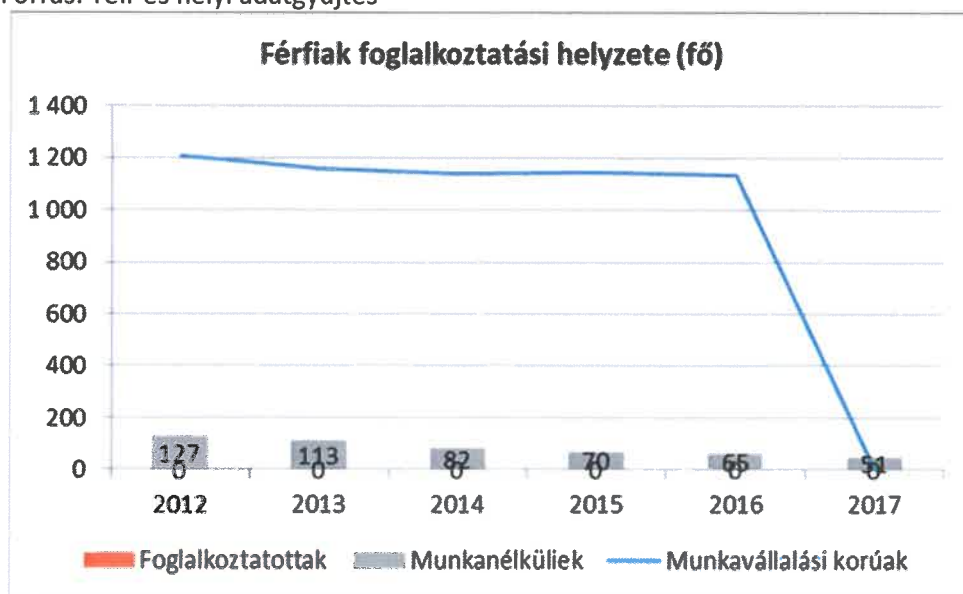
d.) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség):

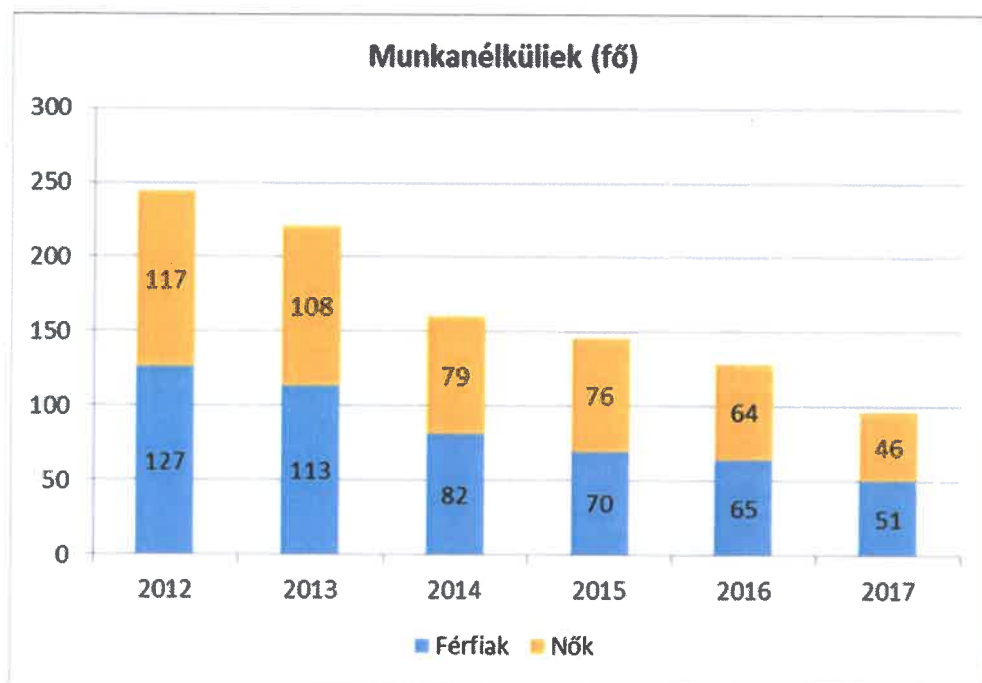
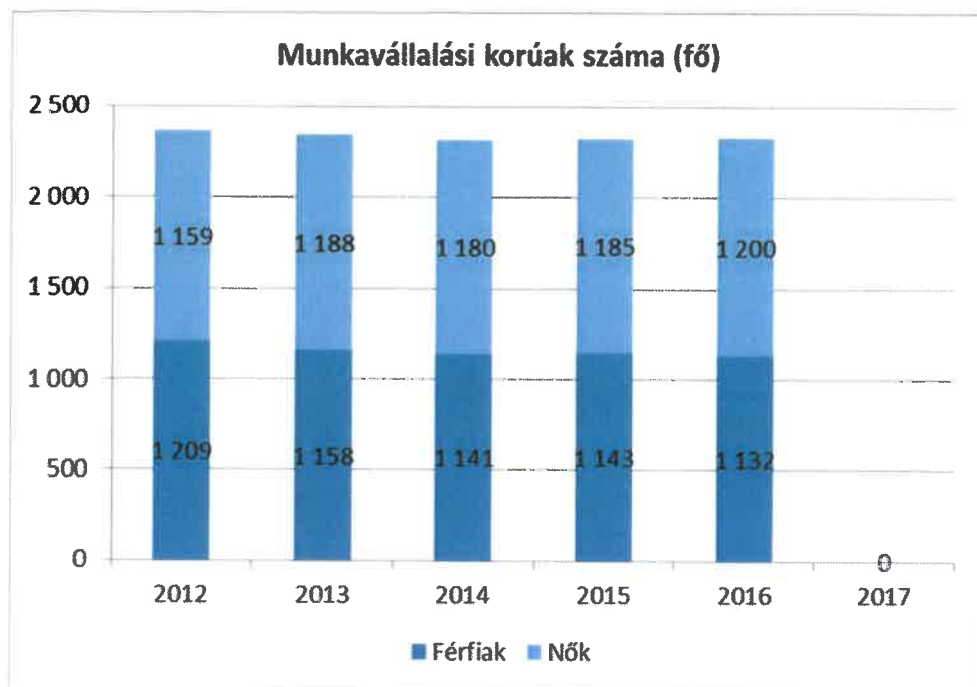
A foglalkoztatás terén hátrányos megkülönböztetésről nincs információnk. Az önkormányzat alkalmazásában álló közmunkások, közalkalmazottak és köztisztviselők esetében a nemek közötti bérkülönbség nem fordul elő, mivel jogszabály által meghatározottak a bérek, illetve illetmények.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	1 209	1 159	NA	NA	127	117
2013	1 158	1 188	NA	NA	113	108
2014	1 141	1 180	NA	NA	82	79
2015	1 143	1 185	NA	NA	70	76
2016	1 132	1 200	NA	NA	65	64
2017	NA	NA	NA	NA	51	46

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A településen jelenleg nem működik bölcsőde, családi napközi. Az óvoda bár a csoportok létszáma magas, helyhiány miatt nem utasított el gyerekfelvételt. Az önkormányzat hosszabb távú tervei közt szerepel a bölcsőde létrehozása., A még nem óvodás korú gyerekek elhelyezésére, napközbeni ellátására felügyeletére van igény, mivel az anyák többsége anyagi kényszből a gyermek 3 éves kora előtt vissza szeretne menni dolgozni a korábbi munkahelyére.

Az óvodában a nyitvatartást úgy határozta meg az intézmény vezetője, hogy a gyermekek napközbeni felügyelete még azoknál is megoldott, akiknek szülei nem helyben dolgoznak. Az óvodai férőhelyek jelenleg teljes mértékben kihasználtak.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe:

Családtervezési tanácsadás helyben nem működik, nővédelmi gondozás védőnői alapfeladat.

Családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, anyaságra való felkészülés segítése, lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében való részvétel.

Várandós anyák gondozása

Gyermerágyas anyák gondozása. Tanácsadás az egészségi állapottal, életmóddal, szoptatással, családtervezéssel kapcsolatban.

0-6 éves korú gyermek gondozása.

Oktatási intézményben a 6-18 éves korú tanulók ellátása.

Oktatási intézménybe nem járó, otthon gondozott tanköteles korú gyermek gondozása.

Gyermejjóléti szolgálattal, háziorvossal való együttműködés.

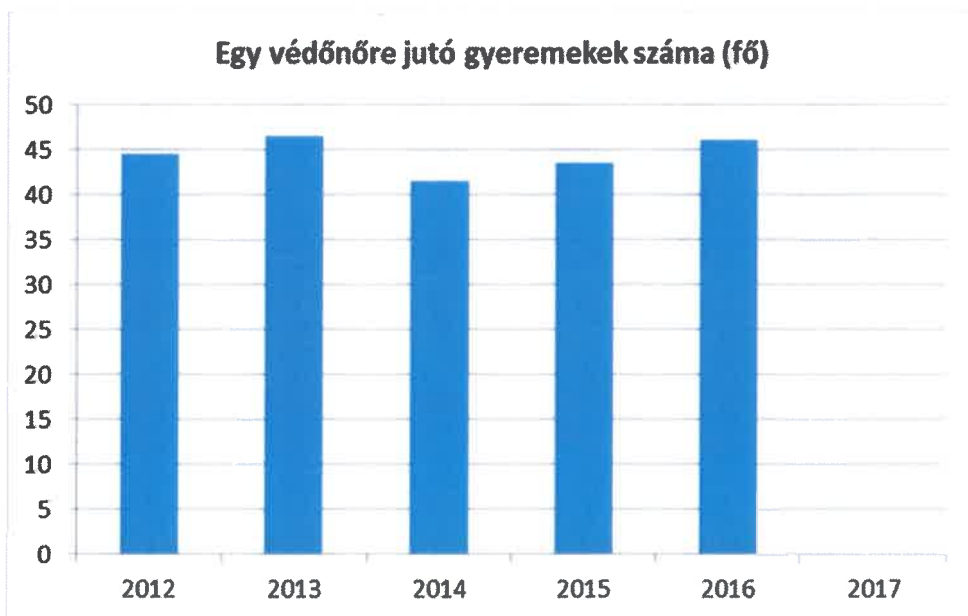
Tájékoztatás a családtámogatási formákról és lehetőségekről.

Egyéni és közösségi egészségfejlesztés, egészségvédelmi programok szervezése, lebonyolításában való közreműködés.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	2	89	45
2013	2	93	47
2014	2	83	42
2015	2	87	44
2016	2	92	46
2017	2	NA	NA

Forrás: TeIR és helyi
adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszakról helyi szinten gyakorlatilag nincs információnk. A problémás esetek valószínűleg a „falak mögött” maradnak. A családsegítő és gyermejjóléti szolgálat tevékenységét ez irányba is célszerű lenne kiterjeszteni.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Hosszúhetényben jelenleg nincs krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás. Családok átmeneti otthona viszont 15 km-es körzeten belül Komlón működik. Szükséges és indokolt esetben hosszúhetényi családok is igénybe vehetik, illetve az elmúlt években több esetben igénybe vették. A hajléktalan személyek részére szintén Komló biztosít korlátozott számban elhelyezést a Hajléktalan Szállón.

Helyben nincsenek ilyen szolgáltatások, Komlói Kistérségben elérhető a rászorulóknak számára

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők viszonylag alacsony százalékban vesznek részt a település közéletében. A helyi képviselő-testület tagjai között több választási cikluson keresztül alig található nő. A 2014-2019 választási ciklusban a képviselő-testületnek nincs női tagja.

A helyi civil szervezeteket tekintve a nők aránya jobb. Közel 10 civil szervezet vezetője, kuratóriumi elnöke nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Helyi szinten elsősorban a roma származású nők vannak a leghátrányosabb helyzetben. A foglalkoztatás területéről sok esetben kiszorultak. Problémát jelent továbbá a gyermeket vállaló nők munkába való visszatérésének biztosítása, ugyanis több munkáltató nem tolerálja igazán a gyermekvállalást.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
rész munkaidős munkahelyek hiánya	önkormányzati foglalkoztatás, helyi vállalkozók bevonása részmunkaidős foglalkoztatásba
2-3 éves korig nincs lehetőség a gyermekek elhelyezésére,	Bölcsőde kialakítása , baba-mama klub létrehozása
roma munkaképes nők alacsony iskolázottsága, szakképzetlensége	továbbképzés szervezése, lehetőség szerint helyben. Felnőtt oktatás megszervezése a helyi általános iskola bevonásával. A hiányzó általános iskolai végzettség megszerzése.
50 év felettiek nehéz elhelyezkedése	helyi önkormányzat foglalkoztatás
családon belüli nőket ért erőszak eseteinek felderítetlensége	A családsegítői tevékenység és a problémajelző rendszer ezirányú továbbfejlesztése

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

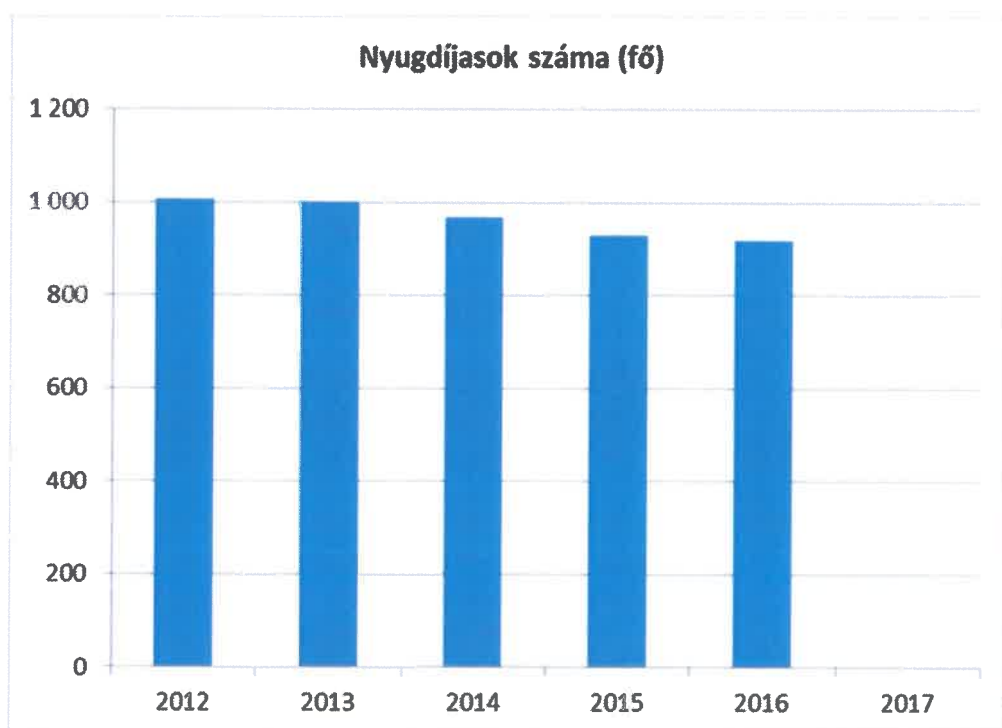
Az idős /nyugdíjas korú / népesség aránya a településen 29-32% között mozog. A jövedelmeket tekintve - bár erről nincs pontos és megbízható adat - elmondható, hogy az átlag nyugdíjak 50-120.000 Ft között mozognak. Jelentős a különbség a bányász nyugdíjasok, illetve özvegyek és a mezőgazdasági tsz. nyugdíjasok havi jövedelme között. A jövedelem különbségből adódik az, hogy egyeseknek komoly problémát jelent a lakás fenntartása, a rezsiköltségek kifizetése.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	446	560	1 006
2013	433	567	1 000
2014	410	557	967
2015	375	555	930
2016	369	548	917
2017	NA	NA	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága:

Az időskorúak foglalkoztatása helyi viszonylatban nem jelentős. Az önkormányzati intézményeknél is megszűnik a lehetőség a közalkalmazottakat illetően.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A település idősei részére az adatgyűjtési időszakban nem történt projekt szervezés. A nyugdíjasok többsége a háztáji kisgazdaságban, illetve a szőlőkben tevékenykedik.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén:

Idős személyt ért hátrányos munkajogi megkülönböztetésről információnk nincs.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése:

A község egészségügyi ellátottsága országos viszonylatban is jónak mondható. Az idősök ellátása e téren is biztosított. Problémát jelent a külterületi lakott területen élők ellátása, illetve a szolgáltatáshoz való juttatása. Erre megfelelő megoldást a már működő tanyagondnoki szolgálat ad.

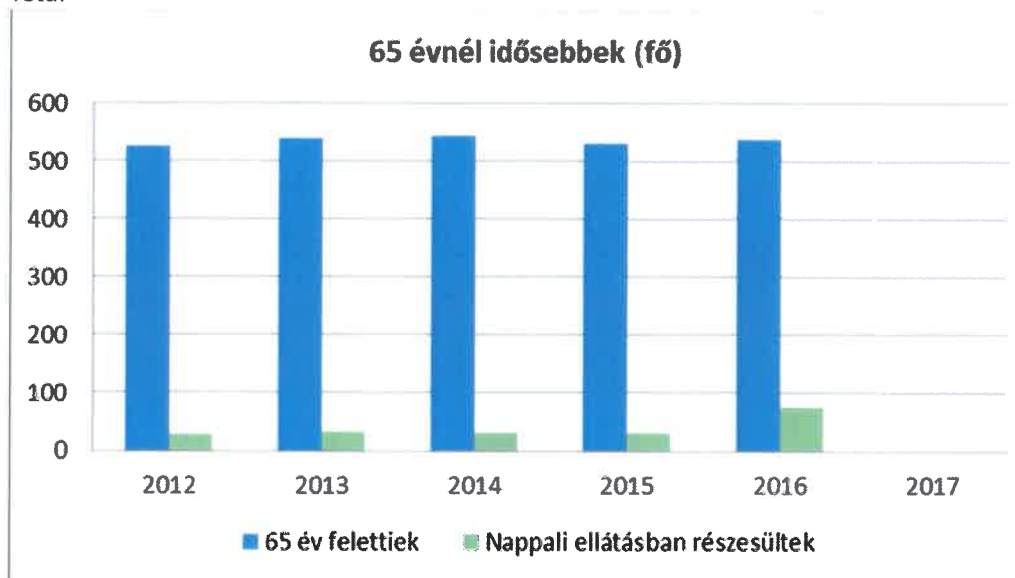
A 64 év feletti idős korosztály számára – mint kötelező alapszolgáltatás – az önkormányzat étkeztetést, házi segítségnyújtást, gondozást biztosít. Ezen kívül Idősek Klubját is működtet, egy Nonprofit Kft-vel kötött ellátási szerződés szerint.

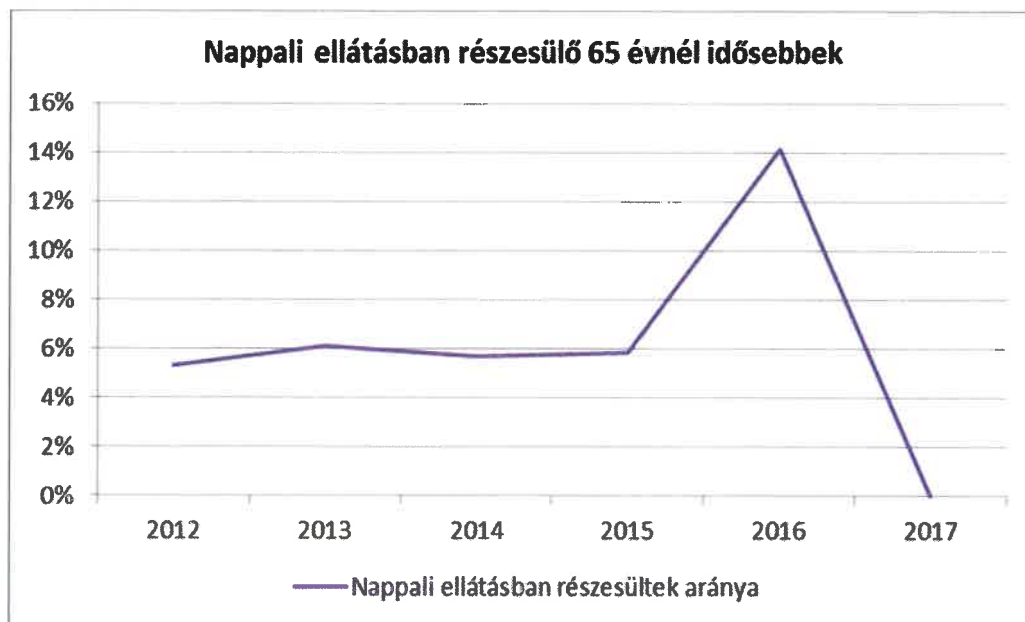
6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	526	28	5,32%
2013	539	33	6,12%
2014	543	31	5,71%
2015	531	31	5,84%
2016	536	76	14,18%
2017	NA	NA	NA

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

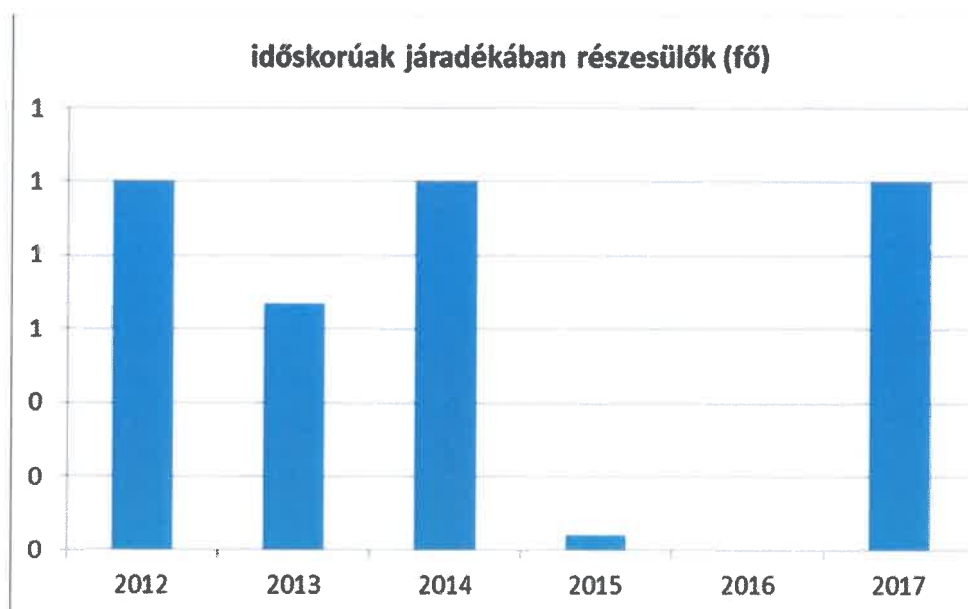

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2012	1
2013	1
2014	1
2015	0
2016	NA
2017	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idős emberek számára helyben a községi könyvtár szolgáltatása adott. Ezenkívül az önkormányzat által szervezett kulturális rendezvényeket is látogathatják. Színházi és mozielőadásokat csak a szomszédos városokban láthatnak. Az idős emberek körében végzett felmérés is azt bizonyította, hogy a településről csak kevesen utaznak el egy-egy színházi vagy mozielőadás kedvéért. Viszonylag népszerűek a helyi labdarúgó csapat hazai mérkőzései.

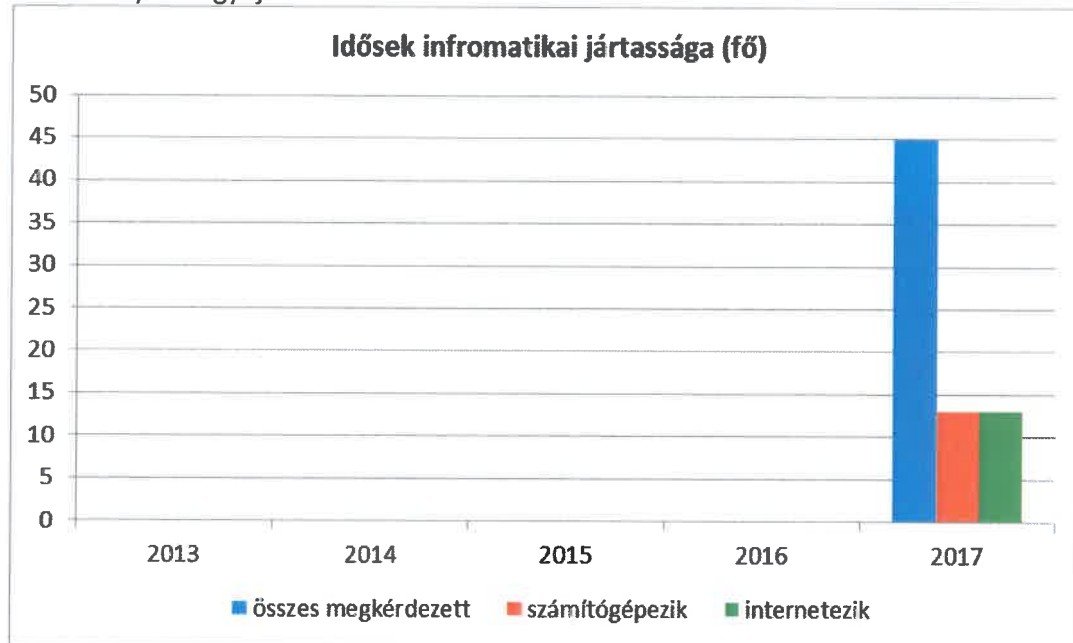
c) idős emberek informatikai jártassága

A kérdőíves felmérés szerint az idős emberek 65 év felettiek informatikai jártassága alacsony szinten van. A megkérdezettek több mint 2/3 -ának még alapszinten sincsenek meg az informatikai ismeretei.

6.3.4. számú táblázat - Idős emberek informatikai jártassága

Év	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
	Fő	Fő	%	Fő	%
2013	NA	NA		NA	
2014	NA	NA		NA	
2015	NA	NA		NA	
2016	NA	NA		NA	
2017	45	13	28,9%	13	28,9%

Forrás: Helyi adatgyűjtés

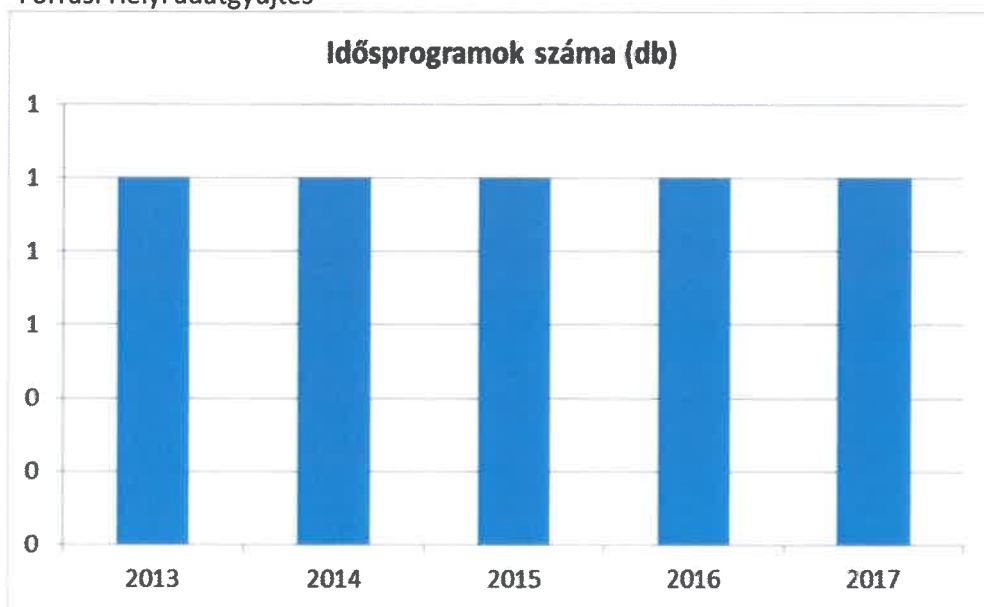

6.4 Az idős emberek, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

6.4. számú táblázat - Az időseket célzó programok a településen

Év	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2013	1
2014	1
2015	1
2016	1
2017	1

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	13 373	0	1
2013	1	13 593	0	1
2014	1	13 710	0	1
2015	1	13 837	0	1
2016	1	14 055	0	1
2017	1	NA	0	1

Forrás: TEIR

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Nő az egyedülálló idősök száma, amely „elmagányosodáshoz” vezethet.	Idősek Klubja és a házi szociális gondozói hálózat, a jelzőrendszer fejlesztése
Az általános egészségi állapotuk romlik.	szűrőprogramok, előadások szervezése
a lakások fenntartása, a rezsiköltségek vállalása egyre több idősnek jelent problémát.	önkormányzati támogatási rendszer fejlesztése
informatikai alapismeretek hiányosságai	alapfokú informatikai képzés megszervezése
az idősök áldozatnak válásának megakadályozása	a rendőrség bevonásával előadássorozat szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlőség

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás:

Hosszúhetény községben nem jelentős a fogyatékkal élők száma. Ebből kifolyólag külön munkaprogramok szervezésére nem került sor a korábbi években és a jövőt illetően sem várható.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén:

A foglalkoztatás területén ért hátrányos megkülönböztetésről nincs információnk.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

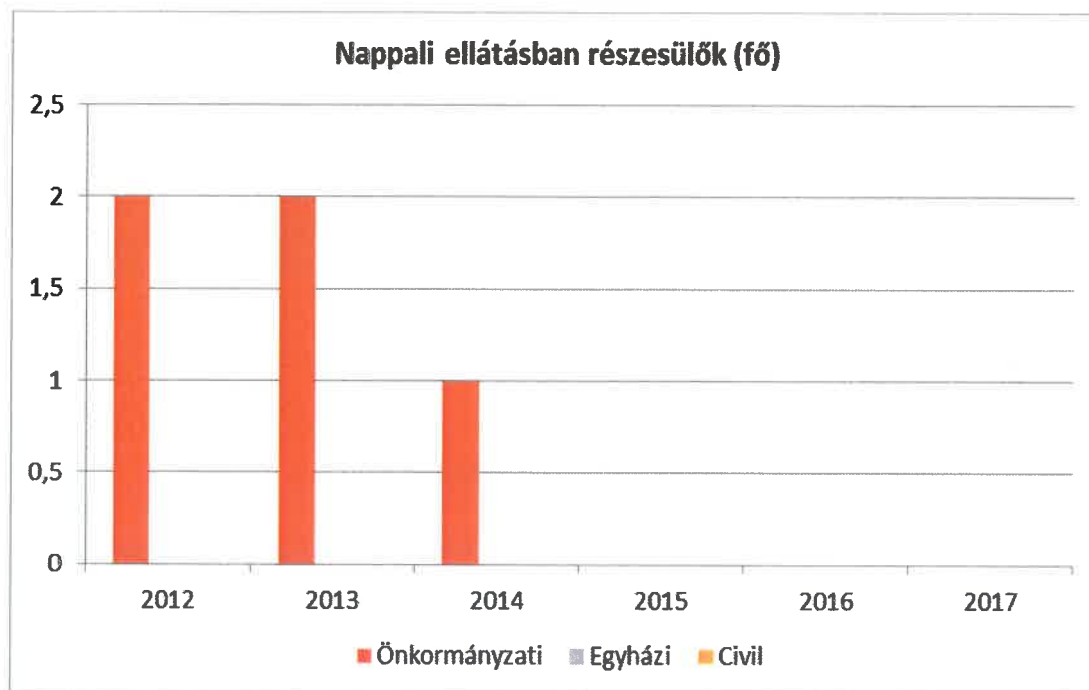
Helyi intézmény nincs fogyatékkal élő számára. Külön programok szervezésre sem került sor.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	2	NA	NA
2013	2	NA	NA
2014	1	NA	NA
2015	0	NA	NA
2016	0	NA	NA
2017	0	NA	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

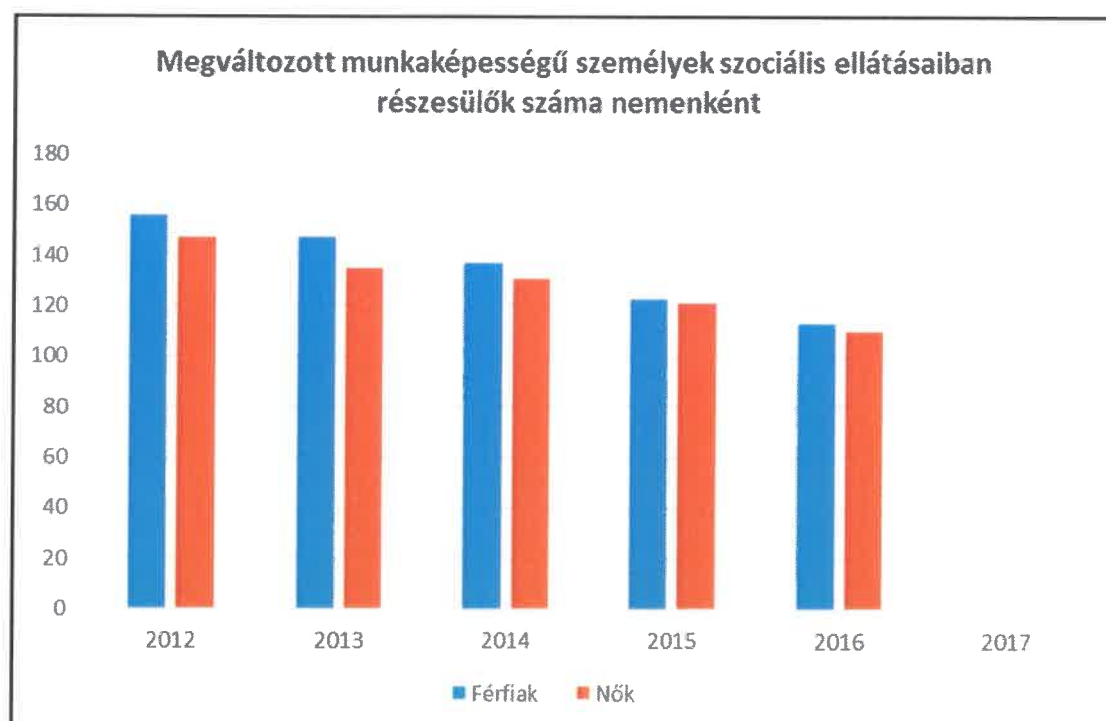

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2012	156	147	303
2013	147	135	282
2014	137	131	268
2015	123	121	244
2016	113	110	223
2017	NA	NA	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülők száma csökkenő tendenciát mutat.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A helyi önkormányzat szociális rendeletében nem tesz különbséget a fogyatékkal élők és a fogyatéktól mentes személyek között. A pénzbeli és természetbeni ellátások igénylése során ugyanazon feltételek vonatkoznak valamennyi kérelmezőre.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége:

Az önkormányzat intézményei tekintve a Kultúrház kivételével akadálymentesített.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A község Kultúrházában még nincs megoldva az akadálymentesítés. Ugyancsak problémát jelent a régi mozi épületének megközelítése, illetve az abban való közlekedés a fogyatékkal élők számára.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A helyben működő vállalkozások esetében konkrét információ nincs a munkahelyek akadálymentesítéséről. Az önkormányzati intézmények mint munkahelyek akadálymentesek.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közösségi közlekedés terén szintén megoldatlan az akadálymentesítés. Az autóbusz várók és autóbusz öblök nem akadálymentesek, ezért a fogyatékos személyek le és felszállása nehézkes.

e.) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Jelenleg a fogyatékkal élők számára szakosított intézmény nem működik Hosszúhetényben. Létrehozására a kellő igény és pénzügyi forrás hiánya miatt a tervezési időszakban nincs reális igény.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Fogyatékkal élők számára a helyi önkormányzat nem biztosít hátránykompenzáló juttatásokat.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A közigazgatási intézmények akadálymentesítettsége nem teljes körű.	pályázati lehetőségek kihasználásával a beruházások megvalósíthatók.
esetleges foglalkoztatásuk nem megoldott	helyi vállalkozók bevonása a foglalkoztatásukba
közösségi programokban részvételre nincs lehetőségük	A helyi szociális szolgáltatások, illetve intézmények körének bővítése.
közlekedési feltételek nem megfelelőek	A köztéri akadálymentesítés megoldása pályázati források felhasználásával, önkormányzat nonprofit kft. kivitelezésében

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és non-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása:

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A településen a civil szerveződések száma meghaladja a 25-öt, amelyek közül nem mindegyik hivatalosan bejegyzett szervezet. Ettől függetlenül aktívak és a helyi társadalmi megmozdulásokban segítőként, szervezőként részt vesznek. A helyi sportélet élénk, amelynek mozdatója a Hosszúhetényi Sportegyesület. Ezen kívül a helyi hagyományoknak megfelelően működik Szőlő- és Borbaráti Kör is. A településen már több évtizede folyik falusi vendégfogadás. A vendégfogadók szintén külön egyesületbe tömörülnek. Hosszúhetény kulturális programjai minden évben színesek és sokrétűek, amelyekbe szervezőként helyi egyesületek is bekapcsolódnak. Önkéntes, illetve caritas szervezet nincs. A helyi önkormányzat viszont néhány éve már szervezi az ún. önkéntes munkások foglalkoztatását is, amely első sorban az aktív korú ellátottjainak segít a 30 napos foglalkoztatási jogviszony megszerzésében. 2013-ban községüzemeltetési (közszolgáltatási) feladatok ellátására az önkormányzat nonprofit kft-t hozott létre.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzatok közti együttműködés megfelelő. Az együttműködés feltételiről, módjáról mindkét nemzetiségi önkormányzat megállapodást kötött a helyi önkormányzattal. A működésükhöz szükséges technikai feltételek adóttak. A roma nemzetiségi önkormányzat esetében hosszabb ideje problémát jelent a saját iroda hiánya. Az üléseket a községi Művelődési Házban vagy a Polgármesteri Hivatalban tartják. Az elnök és a képviselők ügyfélfogadására viszont már nincs megfelelő helyiség. A jövőbeni feladatok egyike a roma nemzetiségi önkormányzat, illetve a roma lakosság esélyegyenlőségének biztosítása érdekében az önálló iroda helyiség kialakítása.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Hosszúhetény Községi Önkormányzat jelenleg tagja a Komlói Többcélú Önkormányzati Társulásnak. A társulás keretében Komlóval és több községi önkormányzattal közösen tartják fenn a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatot, a belső ellenőri csoportot, valamint az informatikai hálózatot.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A nemzetiségi önkormányzatok közül a roma az, amely részt vett a fatelepi szegregáció felszámolásában. A Német Nemzetiségi Önkormányzatnak elsősorban a gyerekek és az idősek célcsoporttal van kapcsolatban.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezeteket ezidáig a korábbi esélyegyenlőségi program végrehajtásába nem vonta be az önkormányzat. Ennek elsősorban az az indoka, hogy a tevékenységi körük nem igazán kapcsolódik az esélyegyenlőségi területekhez, célcsoportokhoz.

A jövő feladata lehet az, hogy egynéhány civil szervezetet meghatározott programok szervezésébe bevonunk. A programok elsősorban az időseket érintik.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szereplők részvétele, hasonlóan a civil szervezetekéhez korábban nem volt jellemző. A helyi esélyegyenlőségi program 2018-2023 időszakára viszont a „beszervezésük” indokolt és célszerű.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A program elkészítésébe elsősorban a roma nemzetiségi önkormányzat részvételére számítottunk. Ennek elsődleges indoka, hogy a helyi esélyegyenlőségi terv egyik célcsoportja a roma és a mélyszegénységben élő népesség. A korábbi fatelepi roma szegregátum megszüntetésében, a roma nemzetiségi önkormányzatnak fontos szerep jutott.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az esélyegyenlőségi program végrehajtásának nyomon követése, monitoringozása kötelező feladat. Ennek keretében elsősorban civil szervezetek bevonásával lehetőség nyílik arra, hogy az érintett célcsoportok véleményét, elégedettségét vagy elégedetlenségét lemérjük. Ennek eszköze lehet kérdőíves felmérés, vagy személyek interjú.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	rohamos elszegényedés, munkanélküliség, rossz lakáskörülmények, átlagosnál rosszabb egészségi állapot, alacsony iskolázottság	helyben történő foglalkoztatás, egészségügyi szűrések megszervezése, lakáshoz jutás támogatása, ált. iskolai tanulmányok befejezése, szakmához juttatás
Gyermekek	A HH.HHH. helyzetű gyermekek relatív magas száma, veszélyeztetettség a családokban	A szülők motiválása a tanulásra
Idősek	Egyedüliség, elmagányosodás, az ellátások igénybevételének nehézségei, romlik az ált. egészségi állapotuk, lakásfenntartás nehézségei	Idős-program szervezés, idősek klubja, önkormányzati segélyezési rendszer fejlesztése
Nők	részmunkaidős álláshely hiánya, nincs bölcsőde vagy családi napközi. roma nők átlagosnál alacsonyabb iskolázottsága, 50 év felett nehéz a munkába állás	helyi munkáltatók bevonása a részmunkaidős foglalkoztatásba, családi napközi létrehozása, roma nők képzése
Fogyatékkal élők	közüntézmények részleges akadálymentesítettség, foglalkoztatás hiány, napközbeni ellátásuk intézményi szinten nem megoldott	teljes körű akadálymentesítés a közüntézményekben, foglalkoztatás térségi-járási szinten

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Romák és mélyszegénységben élők foglalkoztatása és oktatása	helyi általános iskola, családgondozók, jegyző, roma nemzetiségi önkormányzat, illetékes munkaügyi központ.
Gyermekek	A veszélyeztetettség és a hátrányos helyzet csökkentése	önkormányzat, családsegítők, oktatási intézmények
Idősek	A szociális alapellátás bővítése	önkormányzat, szolgáltatók SZOCEG. Nonprofit Kft.
Nők	A GYES-ről visszatérő anyák foglalkoztatása, munkába helyezése	önkormányzat, helyi vállalkozók, illetékes munkaügyi központ

Fogyatékkal élők	Nappali szociális ellátásba történő bevonása	önkormányzat,

Jövőképünk:

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a település azonos jogokkal bíró és azonos kötelezettségeket vállaló állampolgárai lesznek.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők anyagi és szociális helyzetének további romlása megálljon és számukra is biztosítva legyenek az emberhez méltó élet-és lakáskörülmények.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek megfelelő testi-lelki és szellemi fejlődésének hosszú távú biztosítását, a veszélyeztető körülmények megszüntetését, mert művelt és egészséges ifjúság a jövő záloga.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életvitelére és arra, hogy a tisztességes munkavégzés után békés és nyugodt öregkoruk legyen.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a gyermekvállalás támogatását, társadalmi – gazdasági egyenjogúságuk biztosítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők számára a megfelelő életkörülmények biztosítására azért, hogy minél kevésbé érezzék magukat hátrányos helyzetű állampolgárnak.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Helyben történő foglalkoztatás – „Vissza a munka a világába”
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A községben nyilvántartott munkanélküliek száma növekvő tendenciát mutat. Viszonylag magas a szakképzetlen munkanélküliek száma. Az elszegényedés és a szociális problémák halmozottan jelentkeznek. Ennek következtében a gyermekek veszélyeztetettsége is növekszik.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távon: Minél nagyobb számú roma bevonása a helyi közfoglalkoztatásba. Hosszabb távon: Folyamatos foglalkoztatású, lehetőség szerint helyi munkáltatóknál és az önkormányzatnál.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Részletes felmérés: munkavállalók száma, szakképzettsége, mobilitása. Önkormányzati projektek megvalósítása. Párbeszéd a helyi munkaadókkal.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: önkormányzat, helyi vállalkozók, roma nemzetiségi önkormányzat, családsegítő szolgálat. Felelős: polgármester, jegyző, roma nemzetiségi önkormányzat elnöke, családsegítők.
Partnerek	Munkaügyi Központ.
Határidő(k) pontokba szedve	2019. december 31., 2023. december 31.,
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Közép távon: Legalább 5 főnél folyamatos munkalehetőség biztosítása. Hosszabb távon: az aktív korú munkavállalóknál 50%-os foglalkoztatási arány elérése.

Kockázatok és csökkentésük eszközei	Tartós munkanélküliek esetleges lemorzsolódása, a foglalkoztatási projektek megszűnése.
Szükséges erőforrások	Pályázati lehetőségek és önkormányzati önerő biztosítása

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	A szülő nők elhelyezkedésének, munkába állásának segítése (dolgozni kiskorú gyerek mellett is)
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	2-3 éves gyerekek elhelyezésének nehézségei, bölcsőde hiánya. gyermekgondozói tevékenység iránti igény
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az általános cél, minél hatékonyabban segíteni a nők munkába való visszatérését. A részmunkaidős, bedolgozói, illetve távmunkás jogviszony lehetőségét biztosítani kell. A gyerekek napközbeni ellátását, felügyeletét is meg kell oldani. Távlati cél, hogy valamennyi szülő nő térjen vissza a korábbi vagy egy új munkahelyre.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A községben élő GYES-en, GYED-en lévő nők számának felmérése. Megfelelő munkahelyek keresése. A gyermekek elhelyezésének helyben történő megoldása.
Résztvevők és felelős	önkormányzat, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, védőnői szolgálat Felelős: önkormányzati tisztségviselők, családgondozók, védőnők
Partnerek	Munkaügyi Központ, helyi vállalkozók, SZOCEG Nonprofit Kft.
Határidő(k) pontokba szedve	Helyzetfelmérés: 2019. december 31. Szakképzés: 2022. augusztus 31. Bölcsőde létrehozása: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: A kismamák munkába állásnak elősegítése. Középtávon: Részmunkaidős álláshelyek biztosítása, bölcsőde létrehozása legalább 15 gyermek számára vagy 5 fő gyermekgondozó munkába állítása. Hosszú távon: A munkához való visszatérés valamennyi érintett nő számára megoldott.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az igénylők számának jelentős csökkenése, pénzügyi források beszűkülése, esetleges megszűnése, a gyermekgondozói feladatokra alkalmas személyek hiánya vagy a szakképzett munkaerő más területen történő elhelyezkedése
Szükséges erőforrások	Pályázati lehetőségek, önkormányzati pénzügyi támogatás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	A halmozottan hátrányos helyzet és veszélyeztetettség csökkentése, SNI gyerekek helyzetének javítása („Veszélyeztetett gyerek veszélyeztetett felnőtté válhat”)
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A hátrányos helyzetű gyerekek számának növekedése, az SNI gyerekek lemaradása probléma mentesi társaikkal szemben.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az oktatási intézmények felvállalják az SNI gyerekek nevelését, a szakértő által javasolt gyerek kiscsoportos foglalkozás keretében. Helyben biztosított a megfelelő képzettségű pedagógus. (fejlesztő pedagógus)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Alkalmi gyermekprogramok szervezése – szervezett iskolai kirándulások, kulturális programokba való bevonásuk. – felzárkóztató programok
Résztevők és felelős	Önkormányzat, közoktatási intézmények, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat Felelős: polgármester, intézményvezetők, családsegítők
Partnerek	Hosszúhetényi Nagycsaládosok Egyesülete, Tudás-központ, Bóbita Bábszínház
Határidő(k) pontokba szedve	Helyzetfelmérés: 2019. július 31. Programok szervezése: 2019. szeptember 1-2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	SNI gyermekek és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek számának csökkenése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Anyagi, személyi és tárgyi feltételek biztosításának nehézségei. A megfelelő szakember hiánya.
Szükséges erőforrások	pályázati és önkormányzati forrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Az idős korúak ellátási rendszerének bővítése („Nem csak a húszéveseké a világ”)
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egyedüllét, elmagányosodás, romló egészségi állapot. Kulturális „ellátatlanság”. Közlekedési nehézségek. Informatikai tájékozatlanság.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az általános cél az időskorúak szociális alapellátásának biztosítása, illetve az ellátási formák bővítése. Az egészségügyi problémák leküzdése. Az aktívabb közösségi életbe való bekapcsolódásuk. Az informatikai ismeretek hiányának csökkentése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az idősek nagyobb mértékű bevonása a közösségi rendezvények szervezésébe. Mobilitásuk elősegítése. Tanyagondnoki szolgálat működtetése.
Résztvevők és felelős	önkormányzat, családsegítők,
Partnerek	Civil szervezetek, alapítványok, Idősek Klubja
Határidő(k) pontokba szedve	Helyzetfelmérés, adatgyűjtés: 2019. július 31. szociális ellátások körének bővítése: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: tanyagondnoki szolgálat működtetése. Középtávon: a szociális ellátások bővítése Hosszabb távon: az általános egészségi állapot javítása, közösségi programokban való aktívabb részvétel.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, közömbösség fellépése. A partnerek esetleges visszalépése. Pénzügyi források megszűnése vagy beszűkülése.
Szükséges erőforrások	pályázati és önkormányzati

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	A fogyatékkal élők életkörülményeinek javítása. („Egyenlő esélyekkel a településen”)
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Intézményi és köztéri akadálymentesítés hiánya. Közösségi programokból való kirekesztődés.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az alapellátási formák bővítése. – A községi programokba való bevonásuk. – A közlekedési problémák leküzdése, intézményi és köztéri akadálymentesítés.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- napközbeni ellátási formák bővítése, közösségi programok szervezése, szemléletformálás akadálymentesítés
Résztvevők és felelős	önkormányzat, művelődésszervezők, általános iskola, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat Felelős: polgármester, iskolaigazgató, művelődésszervezők, családsegítők
Partnerek	civil szervezetek, SZOCEG Nonprofit Kft.
Határidő(k) pontokba szedve	Igény és eszközfelmérés: 2019. július 31. Programszervezés: 2019. szeptember 1-2023. december 31. Akadálymentesítés: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A helyi közlekedési feltételek javaslása. – az akadálymentesítés megvalósulása. - A közösségi programokon való részvételi arány javul.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A támogatási rendszer, illetve a támogatandó célok megváltozása. A kockázatok csökkenthetők: az önkormányzat biztosítja a szükséges pénzügyi forrást saját költségvetéséből.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás és önkormányzati önerő.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetlemezés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Tanuljunk újra!	alacsony iskolázottság	legalább 8 általános iskolai végzettség, illetve szakmunkás képzettség megszerzése	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program	Felnőttoktatás megszervezése, a személyi és tárgyi feltételek biztosítása	polgármester, iskolaigazgató	2023.12.31.	5 fő befejezi az általános iskola 7-8 osztályát	Pályázati forrás, önkormányzati támogatás	További fejlesztési lehetőségek felkutatása, az ahhoz szükséges anyagi és egyéb feltételek biztosítása
2	Ne csak segélyből éljenek a családok!	rohamos elszegényedés	rászorult családok anyagi helyzetének javítása	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program	munkahely teremtés	polgármester	2023.12.31.	legalább 15 tartós foglalkoztatása	pályázati forrás, önkormányzati támogatás	Projekt váltás, értéktartó munkavégzés
3	Hány szakmák megszervezése.	nagyarányú munkanélküliség	A "tömegszakmák" helyett speciális képzettséget adó szakma megszerzése	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program	átképzés, oktatás	polgármester	2023.12.31.	5 fő szakmunkás képzettséghez juttatása	pályázati forrás, önkormányzati saját erő	A szakképzetti munkaerőnek folyamatosan kell munkahelyet biztosítani
4	A megelőzése könnyebb, mint a gyógyítása.	átlagosnál rosszabb egészségügyi állapot	A célcsoport általános egészségi állapota javuljon. A súlyosabb betegségek kialakulásának megelőzése.	Roma Integráció Évtizede Program	A szűrő programok megszervezése, életmódváltás	polgármester, háziorvosok, védőnők, családgyógyászok	2023.12.31.	A gyermekkorú és felnőttek krónikus betegségeinek csökkentése. A szűrőprogramok gyakorisága és a programokon résztvevők számának alakulása.	Pályázati, önkormányzati pénzügyi források	A megfelelő koordinálás, népszerűsítés és a pénzügyi finanszírozás folyamatosága.
5	Szűnjenek meg az átlagosnál rosszabb lakhatási körülmények.	átlagosnál rosszabb lakhatási körülmények	Megfelelő komfortfokozatú lakáshoz juttatása az érintetteknek.	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program	megfelelő bérletek biztosítása, lakásvásárlás	polgármester	2023.12.31.	6 család számára bérlet biztosítása	Pályázati forrás, önkormányzati támogatás	A megvásárolt lakások állapotának folyamatos javítása. Igény esetén a bérletek értékesítése a bérleti díjára.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
6	Szűnjön meg minden szegregátum a településen.	Háromszög u. 1. A lakók elköltöztetése a szegregátumból	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program	Az igényfelmérést követően megfelelő lakások felvásárlása a település központi részeiben.	polgármester	2023.12.31.	A szegregátumban élő 6 család lakáshoz juttatása	Pályázati, önkormányzati pénzügyi források	Az önkormányzati bevételek és bérleti jogviszony folyamatos fenntartása.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Minden gyerek azonos eséllyel induljon az életbe.	A veszélyeztetett okainak szélesebb körű felderítése és a veszélyeztetettség okok kiszűrése és csökkentése.	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Legyen jobb a gyerekeknek! Nemzeti Stratégia.	Prevenációs intézkedések a családon belüli erőszak megelőzése érdekében. A szülők alkoholizálásának visszaszorítása. Jelzőrendszer fejlesztése.	polgármester, családgyógyozók, intézményvezetők, védőnők	2023.12.31.	A veszélyeztetett gyerekek számának 30%-os csökkentése.	Önkormányzati pénzügyi források	A jelzőrendszer folyamatos működése, a család és gyermekvédelmi szolgálat fenntartása.
2	Hátránnyal indulni nem jó.	HH, és HHH helyzetű gyermek számának növekedése.	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Legyen jobb a gyerekeknek! Nemzeti Stratégia	A szülők beiskolázása	polgármester, családsegítők	2023.12.31.	Az iskolai tanulmányokat a legalább 5 szülő megkezdi és eredményesen be is fejezi.	Pályázati, önkormányzati források	Az oktatási feltételek biztosítása, a szülők megfelelő kontroll alatt tartása.
3	Minden lakjon jól	A rossz anyagi körülmények között élő gyerekek számának csökkentése.	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Legyen jobb a gyerekeknek! Nemzeti Stratégia.	A szülők foglalkoztatásának megoldása, tartós és folyamatos munkalehetőség biztosítása.	polgármester	2023.12.31.	Az érintett családok, illetve gyerekek számának 25%-os csökkentése.	Pályázati, önkormányzati források	A munkahelyek megtartása.
4	Az SNI gyerekek igényei szerinti gondozása.	SNI gyerekek nem megfelelő gondozása és ellátása	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	"Legyen Jobb a gyerekeknek!" Nemzeti Stratégia	Az intézményekben megfelelő személyi és tárgyi feltételek biztosítása, szakemberek alkalmazása, vagy az intézményben dolgozó szakmai továbbképzése.	polgármester, óvodavezető, általános iskola igazgatója	2023.12.31.	Intézményenként legalább 1-1 fő szakember alkalmazása, vagy az intézményekben 1-1 fő szakmai átképzése, másoddiploma megszerzése.	Önkormányzati támogatás a tárgyi feltételek biztosításához.	A személyi és tárgyi feltételek folyamatos biztosítása.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
5	A 0-13 éves korú veszélyeztetett gyerekek felkutatása.	A 0-13 éves korú veszélyeztetett gyerekek száma jelenleg kevésbé ismert.	A jelzőrendszer fejlesztése, az együttműködő partnerek körének bővítése.	"Legyen Jobb a gyerekeknek!" Nemzeti Stratégia	A kiskorú gyermeket nevelő családok teljes körű felmérése, szükség esetén védelemben való elrendelése.	jegyző, családgondozók, óvodavezető, általános iskola igazgatója	2023.12.31.	Veszélyeztetett gyerekek számának 10%-os csökkentése.	A programban résztvevő szakemberek együttműködésének technikai biztosítása.	A projekt megfelelő koordinálása. A megvalósítás folyamatos kontrollálása.
III. A nők esélyegyenlősége										
1	A három év alatti gyerekek elhelyezése.	3 év alatti gyermekük napközbeni felügyeletét nem megoldott	A szülő nők munkába való visszatérésének elősegítése.	Nemzeti Reform Program.	Bölcsőde létrehozása.	polgármester	2023.12.31.	Legalább 15 fő gyermek napközbeni ellátásának vagy 10 szülő nő munkába való visszatérésének megoldása.	Önkormányzati, pályázati, pénzügyi forrás, megfelelő szakképzettségű gyermekgondozók megléte.	A személyi és tárgyi feltételek folyamatos és hosszabb távú biztosítása.
2	Jó szakmával könnyebb elhelyezkedni.	Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési problémái	8 általános és szakmunkás bizonyítvány megszerzése	Nemzeti Reform Program	Felnőtt általános iskolai oktatás és szakmunkás képzés megszervezése.	polgármester, általános iskolai igazgató	2023.12.31.	Legalább 5 nő szerezzék meg a 8 általános vagy szakmunkás bizonyítványt.	Pályázati és önkormányzati források.	A felhőttoktatás személyi és tárgyi feltételeinek biztosítása. Az oktatás helyben történő megoldása esetén nagyobb a valószínűsége, hogy a beiskolázottak nem hagyják abba a tanulmányokat.
3	Otthon is lehet dolgozni.	részmunkaidős álláshely hiánya, bedolgozói munkaviszony lehetőségének kizártsága.	A munkanélküli nők számának csökkenése.	Önkormányzat gazdasági programja. Nemzeti Reform Program.	Részmunkaidős munkahelyek létrehozása, lehetőség szerint helyben.	polgármester	2023.12.31.	Legalább 10 fő nő részére biztosítani részmunkaidős munkalehetőséget.	Pályázati és önkormányzati források.	A foglalkoztatási feltételek folyamatos biztosítása.
4	Az 50 év felettiek is szeretnek dolgozni.	az 50 év feletti nők elhelyezkedése jóval nehezebb, mint a fiatalabb korosztályé	Az önkormányzati közmunka programokba minél több 50 év feletti nő bevonása.	Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia, Nemzeti Reform Program, Önkormányzat Gazdasági Programja	Az érintett korosztály településszintű felmérése. A megfelelő közmunka program megszervezése és munkahelyteremtés.	polgármester	2023.12.31.	Legalább 10 fő 50 év feletti nő folyamatos foglalkoztatása.	Pályázati önkormányzati források	A foglalkoztatási feltételek folyamatos biztosítása.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
	Az intézkedés megnevezése	A helyzelelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
5	Csökkenjen a családon belüli erőszak.	A családon belüli erőszak a nőket ért erőszak eseteinek felderíttlensége	A családon belüli erőszak eseteinek minél szélesebb felderítése, és az erőszakos esetek számának csökkentése.	EU 2020 Stratégia, Nemzeti Reform Program	Jelzőrendszer kiépítése. Felderített esetekben a szükséges és megfelelő intézkedések meghozatala.	polgármester, családgyógyszor, közteti megbizott, háziorvosok	2023.12.31.	A családon belüli erőszak felderíttlensége	Jelzőrendszer kiépítéséhez szükséges személyi, technikai feltételek előteremtése.	A jelzőrendszer folyamatos működtetése, az együttműködő partnerek munkájának megfelelő koordinálása.
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Egészségesebb kiegyensúlyozottabb időskort.	romló egészség állapot	A célcsoport általános. egészség állapotának javulása, a krónikus betegségek csökkentése.	Önkormányzat gazdasági programja, Nemzeti Reform Program.	Egészségügyi szűróprogramok szervezése.	polgármester, háziorvosok, Idősek Klubja vezetője	2023.12.31.	A havi gyógyszer-fogyasztás csökkenése, krónikus betegségekben szenvedők számának legalább 10%-os csökkentése.	Pályázati önkormányzati források.	A programhoz szükséges pénzügyi források biztosítása, a programban résztvevők folyamatos motiválása.
2	Egyedül nem megy!	egyedül, elmagányosodás	a nappali ellátásba bevont gondozottak számának növelése, Idősek Klubjának működési feltételeinek javítása	Önkormányzat Gazdasági Programja	A szakképzett házi gondozók számának növelése, szolgáltatások fenntartása. A rendőrség bevonásával előadás-sorozat szervezése.	polgármester	2023.12.31.	A nappali ellátásban részesülők számának legalább 15%-os növekedése.	Önkormányzati forrás, szakképzett gondozók	A személyi és tárgyi feltételek folyamatos és hosszú távú biztosítása.
3	Helyi utakon, helyi közlekedési eszközökkel.	rossz helyi közlekedési feltételek	helyi szállítási megszervezése	Önkormányzat Gazdasági Programja	Megfelelő szállítójármű használat annak üzemeltetése.	polgármester	2023.12.31.	Az Idősek Klubja létszámának növekedése, a helyi közösségi, kulturális rendezvényeken résztvevők számának növekedése.	önkormányzati támogatás, gépjárművezető	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.
4	Kulturális és szórakozás körben is.	a kulturális művelődési lehetőségek beszüklése	kulturális programok helyben történő szervezése, színházi látogatásokhoz Komlóra, Pécsre való eljutásának	Önkormányzat Gazdasági Programja	Városi színház látogatások és egyéb kulturális rendezvényeken való részvétel.	polgármester, művelődésszervezők	2023.12.31.	Színház látogatások száma, kulturális rendezvényeken résztvevők számának alakulása.	Önkormányzati támogatás, művelődésszervezők	A programok szervezéséhez szükséges feltételek biztosítása.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
			biztosítása							
5	Használjuk a számítógépet!	az idős korosztály informatikai alapismereteinek hiányosságai	az alapfokú informatikai képzés megszerzése	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	A korosztály informatikai tudás szintjének felmérése. Az informatikai alapképzés megszervezése.	polgármester, idősek Klubja vezetője, család gondozók	2023.12.31.	Legalább 10 fő részvétele az informatikai alapoktatásban.	A megfelelő ismeretekkel rendelkező személy. Az oktatáshoz szükséges informatikai eszközök.	A megfelelő koordinálás. A projekt széles körű ismertetése.
V. A fogvatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Értéktörtemő munkát vállalom.	nincs megfelelő munkahely	Járás megfelelő szinten	Nemzeti Program Reform Önkormányzat Gazdasági Programja.	Együttműködés a Járás Munkaügyi Központtal. Foglalkoztatási projektek megvalósítása a célcsoport érdekében.	polgármester	2023.12.31.	Foglalkoztatott fogvatékkal élők számának alakulása.	Pályázati támogatás, önkormányzati forrás	A foglalkoztatási projekt fenntartása.
2	Együtt a fogvaték nélkül élőkkel.	nincs számukra is elfogadható közösségi intézmény és program	a helyi szociális alapellátási formák fejlesztése, illetve bővítése	Nemzeti Program, Reform Önkormányzat Gazdasági Programja	A szociális szolgáltatóval való együttműködés, illetve a szolgáltatások bővítése a célcsoport igényeinek figyelembevételével.	polgármester, szociális szolgáltató	2023.12.31.	a szolgáltatóba bevont fogvatékkal élők számának évenkénti alakulása.	Önkormányzati forrás, szolgáltató együttműködési lehetőségei.	Az önkormányzat és a szolgáltató hosszabb távú korrekt együttműködése, a közös célok összehangolása.
3	Mindenki közlekedik, ha tud.	akadálymentesítés hiányosságai és intézményi köztéri szinten.	Akadálymentesítés köztéri és intézményi szinten.	Nemzeti Program, Reform helyi önkormányzat gazdasági programja.	Az akadálymentesítéssel összefüggő beruházások megvalósítása.	polgármester	2023.12.31.	Az akadálymentesített intézmények és a megvalósult köztéri akadály-mentesítési beruházások száma.	Elsősorban pályázati források.	A mindenkori kormányzati /központi / és helyi önkormányzati célok egybeesése.

3. Megvalósítás:

A megvalósítás előkészítése:

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata:

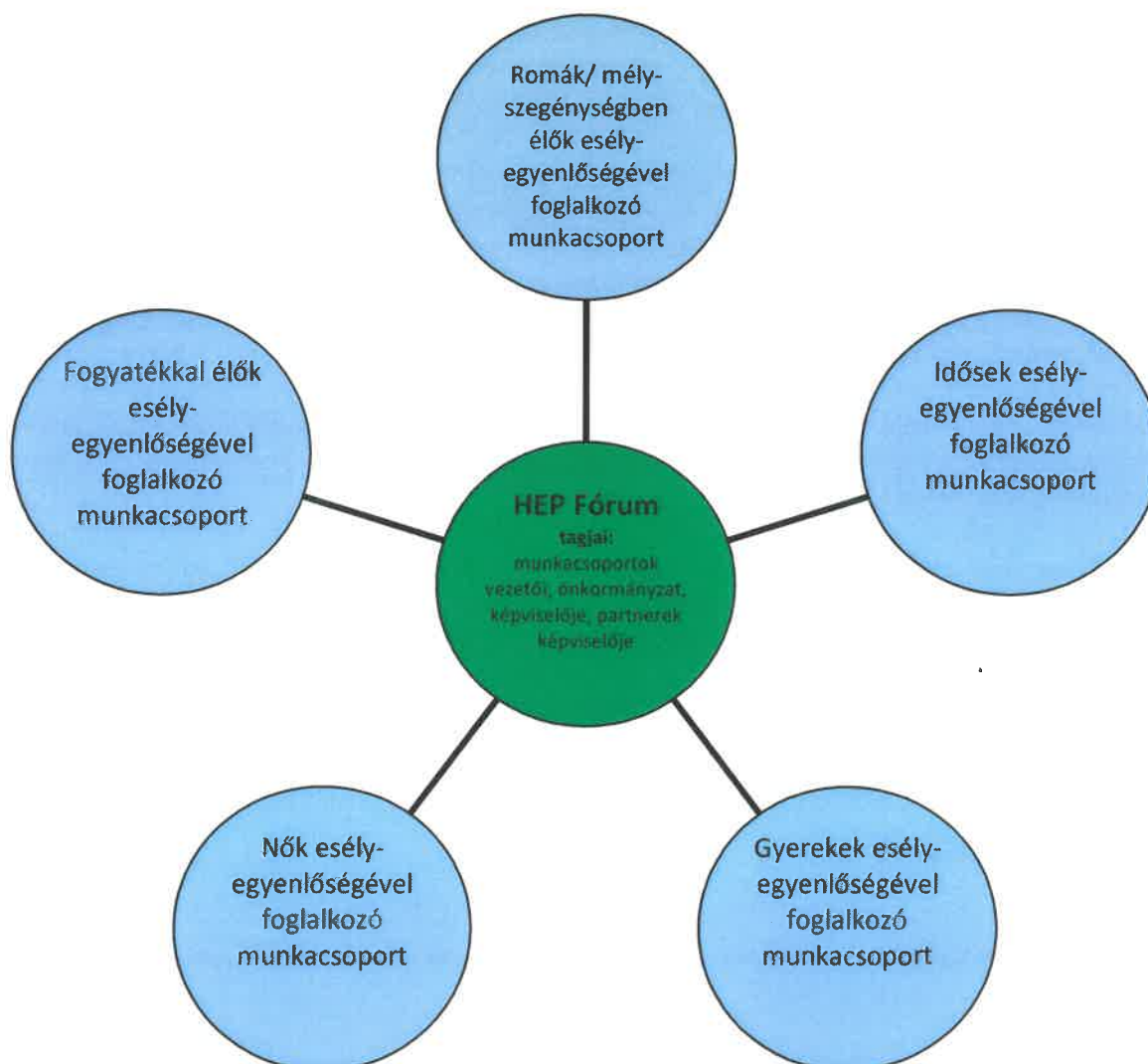
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok

megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság:

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség:

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői:

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás:

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma:

I. Hosszúhetény község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Hosszúhetény Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 172/2018 (XI.27.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

- Indikátor Exel tábla
- Képviselő-testületi határozat
- HEP elkészítési jegyzék

Hosszúhetény, 2018. november hó 27 nap

dr. Csörnyei László
polgármester

Hosszúhetény Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Alírá ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Általános Iskola Radó Zoltánné igazgató											
Zengő Óvoda „Zengő Óvoda és konyha” Czentner Györgyné óvodavezető	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	
Hosszúhetény Községi Roma Nemzetiségi Önkormányzat Bogdán Istvánné elnök											

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezett.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezett.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

Réthy Zsuzsanna védőnő	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	
Baranyai Éva védőnő	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	
Csász Beáta családgondozó	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	
Papp István családgondozó																				
Réderné Dávid Csilla munkaügyi szociális ügyintéző	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	
Papp János Közköztartási, Kulturális, Sport és Szociális Bizottság elnöke	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	
Dr. Orbán László jegyző	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	
Idősek Klub vezető Kovács Gabriella	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	

[illegible]

Hosszúhetény Község Önkormányzat Képviselő-testülete

11/2018 sz.

K i v o n a t

Hosszúhetény Község Önkormányzat Képviselő-testülete
2018. november 27-ei testületi ülésének jegyzőkönyvéből

172/2018.(XI. 27.) sz. képv.test. h a t á r o z a t

Hosszúhetény Községi Önkormányzat Képviselő-
Testülete a 2018-2023 évi Helyi Esélyegyenlőségi
Programot - a módosításokkal kiegészítve –
elfogadja.

K. m. f.

**Dr. Csörnyei László sk.
polgármester**

**Dr. Orbán László sk.
jegyző**

A kivonat hitelül:

(Handwritten signature)